

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Graaf- en modderwerk

Een archeologische stadsgeschiedenis van Amsterdam

Jayasena, R.M.

[Link to publication](#)

License

Other

Citation for published version (APA):

Jayasena, R. M. (2019). *Graaf- en modderwerk: Een archeologische stadsgeschiedenis van Amsterdam*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

11 Bronnen en literatuur

11.1 Bronnen

Stadsarchief Amsterdam

- 5020 Archief van de Burgemeesters: privilegeboeken en keurboeken
- 5025 Archief van de Vroedschap: resoluties met munimenten of bijlagen
- 5028 Archief van de Burgemeesters: stukken betreffende verscheidene onderwerpen
- 5039 Archief van de Thesaurieren Ordinaris

Monumenten en Archeologie, Gemeente Amsterdam

- Archief archeologische vindplaatsen
- AMARGIS (Amsterdams Archeologisch GIS)

11.2 Literatuur

- Abrahamse, J.E., *De grote uitleg van Amsterdam. Stadsontwikkeling in de zeventiende eeuw*. Bussum 2010.
- Abrahamse, J.E. en R. Feiken, 'Driftig veen en onderaards bos. Nicolaas Witsen, het landschap van Amstelland en de grondbeginselen van de moderne geologie', *Bulletin KNOB* 118-1 (2019), 33-54.
- Abrahamse, J.E., M. Kosian en E. Schmitz, *Tussen Haarlemmerpoort en Halfweg. Historische atlas van de Brettenzone in Amsterdam*. Bussum 2010.
- Abrahamse, J.E., E. Schmitz en H. Weerts, '2 1000-1200 De grote ontginning', in J. E. Abrahamse, M. Kosian, E. Schmitz, *Atlas Amstelland. Biografie van een landschap*. Bussum 2012, 19-30.
- Aerts, R., 'Hoofdstad in aanbouw', in: R. Aerts en P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam 1813-1900. Hoofdstad in aanbouw*. Amsterdam 2006, 11-16.
- Aerts, R., 'De stedelijke orde. Herbestemming en nieuwe infrastructuur', in: R. Aerts en P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam 1813-1900. Hoofdstad in aanbouw*. Amsterdam 2006, 59-123.
- Aerts, R., 'De maatschappelijke orde. Aanvaarding, verschil en onderlinge afhankelijkheid' in: R. Aerts en P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Hoofdstad in aanbouw 1813-1900*, Amsterdam 2006, 217-292.
- Afdeling Gereedmaken Terreinen, 'Het bouwrijp maken van terreinen', *Ons Amsterdam* 19/10 (1967), 290-294.
- Ailly, A.E. d', *Historische gids van Amsterdam*. Amsterdam 1949.
- Aken-Fehmers, M.S. van, 'De plateelbakkerijen en hun producten', in: M.S. van Aken-Fehmers, L.A. Schledorn, A-G Hesselink, T.M. Eliëns, *Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product*. Zwolle 1999, 63-272.
- Aken-Fehmers, M.S. van, 'De plateelbakkerijen en hun producten', in: M.S. van Aken-Fehmers, L.A. Schledorn, A-G Hesselink, T.M. Eliëns, *Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product II*. Zwolle 2001, 113-317.
- Aken-Fehmers, M.S. van, F. Burghout, N.L. Jaspers, S.M.R. Lambooy, L. Megens, S. Ostkamp, G. Verhaar, *Delfts wit. Het is niet alles blauw dat in Delft blinkt / White Delft. Not just blue*, Den Haag/ Zwolle 2013.
- Alings, H.W., 'De Drie Suykerbroden', *Maandblad Amstelodamum* 45 (1958), 61-63.
- Arkel, G. van, 'De houten fundeering van het rondel', *Jaarboek Amstelodamum* 9 (1911), 23-30.
- Arkel, G. van, 'De huizen hoek Nes en Wijde Lombardsteeg op het terrein van de kerk van het Cellebroederklooster', *Jaarboek Amstelodamum* 12 (1914), 201-206.
- Arkel, G. van, 'Overwelfde doorgang onder het Cellebroedersconvent in de Nes', *Jaarboek Amstelodamum* 16 (1918), 169-177.

- Arts, N., K. Anderson, P. Thoben, *Het Kasteel van Eindhoven: archeologie, ecologie en geschiedenis van een heerlijke woning, 1420-1676*. Eindhoven 1992.
- Ayre, J. en R. Wroe-Brown, *The London Millennium Bridge. Excavations of the medieval and later waterfronts at Peter's Hill, City of London, and Bankside, Southwark*, (Museum of London Archaeology Service Archaeology Study Series 6), Londen 2002.
- Baart, J.M., 'De potten en pannen van de wacht', in: H.H. van Regteren Altena (red.), *Vondsten onder de Sint Olofskapel. Stadskernonderzoek in Amsterdam*. Amsterdam 1972, 13-21.
- Baart, J., 'Opgravingen bij Nieuwendijk tonen het oudste Amsterdam', *Ons Amsterdam* 34 (1982), 86-90.
- Baart, J., 'Verrassende vondsten tijdens archeologisch onderzoek op Waterlooplein', *Werk in Uitvoering* 33-6 (1983), 84-91.
- Baart, J.M., 'De ontstaansgeschiedenis van de stad Amsterdam', in: M. Jonker, L. Noordergraaf, M. Wagenaar (red), *Van stadskern tot stadsgewest. Stedenbouwkundige geschiedenis van Amsterdam*, Amsterdam 1984, 15-34.
- Baart, J.M., 'Amsterdam: centrum', *Holland* 17-6 (1985), 337-339.
- Baart, J.M., 'Amsterdam: centrum', in P.J. Woltering (red), *Archeologische kroniek van Holland over 1985*, *Holland* 18 (1986), 292-294.
- Baart, J., 'Portugese faience 1600-1660. Een studie van bodemvondsten en museumcollecties', in: R. Kistemaker en T. Levie (red), *Exodo, Portugezen in Amsterdam 1600-1680*. Amsterdam 1987, 18-24.
- Baart, J.M., 'Amsterdam: Centrum', in P.J. Woltering (red), *Archeologische Kroniek van Holland over 1988*, *Holland* 21 (1989), 297-300.
- Baart, J.M., 'Amsterdam: Sloten', in: P.J. Woltering en W.A.M. Hessing (red), *Archeologische Kroniek van Holland 1991*, Amersfoort 1991, 330-331.
- Baart, J.M., 'Terra Sigillata from Estremoz, Portugal', in: D. Gaimster en M. Redknap (red.), *Everyday and Exotic Pottery from Europe c. 650-1900; Studies in honour of John G. Hurst*, Oxford 1992, 273-278.
- Baart, J.M., 'De opkomst van nijverheid en handel in Holland', in: A. Carmiggelt (red), *Rotterdam Papers VII. A contribution to medieval archaeology. Teksten van lezingen gehouden tijdens het symposium 'Handel, handelsplaatsen en handelswaar vanaf de Vroege Middeleeuwen in de Lage Landen te Rotterdam van 2 t/m 3 november 1990*. Rotterdam 1992, 125-133.
- Baart, J.M., 'Middeleeuwse woonhuizen', in: *Amsterdam het beschouwen waard*, Amsterdam 1993, 28-39.
- Baart, J.M., 'Dutch Redwares', *Medieval Ceramics* 18 (1994a), 19-27.
- Baart, J.M., 'Opgravingen in de VaRastrook; zoeken naar sloten en scheepswerven', *Ons Amsterdam* 46-11 (1994b), 276-280.
- Baart, J.M., 'Het kasteel van Aemstel', in: M. de Roever (red), *Het 'Kasteel van Amstel'. Burcht of bruggehoofd?* Amsterdam 1995, 10-27.
- Baart, J.M., 'Het ontstaan van het 'Hollants porceleyn'', in: D.Kicken, A.M. Koldewij en J.R. ter Molen (red), *Gevonden Voorwerpen. Opstellen over middeleeuwse archeologie voor H.J.E. van Beuningen*. Rotterdam 2000, 51-61.
- Baart, J.M., 'Medieval Houses in Amsterdam', in: B. Dahmen, M. Gläser, U. Oltmanns, S. Schindel (red), *Lübecker Kolloquium zur Stadtarchäologie im Hanseraum III: Der Hausbau*, Lübeck 2001, 159-174.
- Baart, J., 'Nieuwe inzichten in oude huishoudens', *Jaarboek Amstelodamum* 93 (2001), 195-209.
- Baart, J., 'Een stuk kerkland voor kapelaan Jacop Dier. De oorsprong van het Oudekerksplein', *Ons Amsterdam* 49 / 11 (1997), 277-280.
- Baart, J., W. Krook, A. Lagerweij et al., *Opgravingen in Amsterdam. 20 jaar stadskernonderzoek*. Amsterdam 1977.
- Baart, J.M., W. Krook, A.C. Lagerweij, 'Opgravingen aan de Oostenburgermiddenstraat', in: J.B. Kist et al. (red), *Van VOC tot Werkspoor. Het Amsterdamse industrieterrein Oostenburg*. Utrecht 1986, 81-142
- Bakker, A., *Notitie historisch onderzoek dijken en kades*, Amsterdam 2003 (interne rapportage gemeente Amsterdam, Ingenieursbureau).

Bakker, B., 'De stadsuitleg van 1610 en het ideaal van de 'volcomen stadt, meesterplan of mythe?', *Jaarboek Amstelodamum* 87 (1995), 71-96.

Bakker, B. 'De zichtbare stad 1578-1813', in: Willem Frijhoff en Maarten Prak (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Centrum van de wereld 1578-1650*. Amsterdam 2004, 17-101.

Bardet, J.D.M., 'Centraal-Station 60 jaar', *Ons Amsterdam* 1 (1949), 146-150.

Bartels, M., *Steden in scherven. Vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900)*. Zwolle /Amersfoort 1999.

Bartels, M., 'Twee kleine martavanen en andere Chinese keramiek. Afdankertjes van de hogere klassen?', in: E. Mittendorff en B. Vermeulen, *Ambachtslieden, arme vrouwen en arbeiders. Archeologisch onderzoek naar de vroegmiddeleeuwse ambachtswijk en latere periodes aan de Bruynsstee 6-10 te Deventer*. Deventer 2004 (Rapportages Archeologie Deventer 14), 101-104.

Bente, D., *Het aardewerk van de voormalige havezate de Hagmolen, een zestiende-eeuws vondstcomplex uit Twente*. (ongepubliceerde doctoraalscriptie IPP-UvA) Amsterdam z.j.

Berg, R.G. van den, 'Thirteenth-century Amsterdam: a Reconstruction of the Vegetation by Means of Wood and Pollen Analysis', *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 33 (1983), 445-454.

Bitter, P., *Geworteld in de bodem. Archeologisch en historisch onderzoek van een pottenbakkerij bij de wortelsteeg in Alkmaar*, Zwolle 1995.

Bitter, P., *Wonen op Niveau. Archeologisch, bouwhistorisch en historisch onderzoek van twee percelen aan de Langestraat*. Alkmaar 1997.

Bitter, P., 'Bijlage 6: Steengoed en andere keramiek van vóór 1328', in: Bitter, P. en R. Roedema, *Huizen, haven en handel. Opgravingen bij de Waag en onder het Waagplein (1997-2003)*. (RAMA 13) Alkmaar 2009, 93-103.

Bitter, P., 'Voor het gemak. Beerputten en afvalverwerking in Alkmaar', *Westerheem* 58 (2009), 56-71.

Bitter, P., S. Ostkamp, R. Roedema, *De beerput als bron. Archeologische vondsten van het dagelijks leven in het oude Alkmaar*. Alkmaar 2002.

Bitter, P. en R. Roedema, *Huizen, haven en handel. Opgravingen bij de Waag en onder het Waagplein (1997-2003)*. (RAMA 13) Alkmaar 2009.

Boer, M.C. de, 'Amsterdams ligging ten opzichte van den Sint Antonie-dijk', *Jaarboek Amstelodamum* 26 (1929), 1-23.

Bolderman, M.B.N. en A.W.C. Dwars, *Waterbouwkunde. Deel V. Zeewerken, Rivierwerken, droogmakerijen, afwatering en ontwatering*. Amsterdam 1962 (opnieuw bewerkt door P. Barentsen en W.H.J. van der Hoof).
 Hooft).

Bonke, A.J., 'De Oostelijke Eilanden. De aanleg van een zeventiende-eeuws industriegebied', in J.B. Kist et al (red), *Van VOC tot Werkspoor. Het Amsterdamse industrieterrein Oostenburg*. Utrecht 1986, 37-61.

Bonke, A.J., 'Oostenburg: een Amsterdamse arbeidersbuurt 1663-1800', in J.B. Kist et al (red), *Van VOC tot Werkspoor. Het Amsterdamse industrieterrein Oostenburg*. Utrecht 1986, 143-172.

Bonke, H., 'Portugezen op Vlooyenburg', in: R. Kistemaker en T. Levie (red), *Exodo, Portugezen in Amsterdam 1600-1680*. Amsterdam 1987a, 32-41.

Bonke, A.J., *In de Taanstraat*. Amsterdam 1987b.

Bonke, H., 'Op weg naar de moderne tijd', in C. Misset (red), *De haven van Amsterdam. Zeven eeuwen ontwikkeling*. Bussum 2009, 91-103.

Bont, C. de, *Vergeeten land. Ontginning, bewoning en waterbeheer in de westnederlandse veengebieden (800-1350)*. Wageningen 2008 (dissertatie Wageningen Universiteit).

Bont, C. de, *Amsterdamse boeren. Een historische geografie van het gebied tussen de duinen en het Gooi in de middeleeuwen*. Hilversum 2014.

Boonstra, O. en A. Schuurman, 'Vormen van GIS. Hoe GIS de alfawetenschappen kan veranderen', in O. Boonstra en A. Schuurman (red), *Tijd en ruimte. Nieuwe Toepassingen van GIS in de alfawetenschappen*. Utrecht 2009, 20-37.

Borremans, R. en R. Warginaire, *La ceramique d' Andenne. Recherches de 1956-1965*. Rotterdam 1966.

- Boscher, D., 'De oude en de nieuwe stad', in: P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam 1900-2000. Tweestrijd om de hoofdstad*. Amsterdam 2007, 337-397.
- Braat, J., J.H.G. Gawronski, J.B. Kist, A.E.D.M. van de Put en J.P. Sigmond (red.), *Behouden uit het Behouden Huys*. Amsterdam 1998.
- Breen, J.C., *Rechtsbronnen der stad Amsterdam. Werken der Vereeniging tot uitgave der bronnen van het oude vaderlandsche recht*. 's-Gravenhage 1902.
- Breen, J.C., 'Topographische geschiedenis van den Dam te Amsterdam', *Jaarboek Amstelodamum* 7 (1909), 99-196.
- Breen, J.C., 'De Damsluizen', *Jaarboek Amstelodamum* 14 (1916), 184-189.
- Breen, J. van, 'De grenzen van de vrijheid en van de omwalling der stad Amsterdam in de XIVE en XVE eeuw', *Jaarboek Amstelodamum* 45 (1953), 21-45.
- Broel, J., "'Weserware" aus Ochtrup. Ein Beitrag zur Ochtruper Irdenware des 17. Jahrhunderts', in: W. Elling (red), *Ochtruper Irdenware*. Ochtrup 1998, 128-135.
- Bruijn, A., 'Die mittelalterliche keramische Industrie in Südlimburg', in: *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 12-13 (1962-1963), 356-459.
- Bruijn, A., *Pottersvuren langs de Vecht. Aardewerk rond 1400 uit Utrecht*. Rotterdam 1979 (Rotterdam Papers III).
- Buisman, J., *Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Onder redactie van A.F.V. van Engelen, KNMI. Deel 1: tot 1300*. Franeker 1995.
- Buisman, J., *Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Deel 4: 1575-1675*. Franeker 2000.
- Burger, C.P., 'Amsterdam in het einde der zestiende eeuw. Studie bij de uitgaaf van den grooten plattegrond van 1597', *Jaarboek Amstelodamum* 16 (1918), 1-101.
- Carasso-Kok, M. (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004.
- Carasso-Kok, M. en C.L. Verkerk, 'Eenheid en verdeeldheid. Politieke en sociale geschiedenis tot in de zestiende eeuw', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004, 205-249.
- Carmiggelt, A., 'MAE wat doen we ermee?', in: H. Clevis en J. Thijssen (red), *Assembled Articles 1. Symposium on medieval and post-medieval ceramics. Nijmegen 2 and 3 sept 1993*. Zwolle 1993, 65-96.
- Carmiggelt, A., A.J. Guiran, 'De oorsprong van de stad Rotterdam. Archeologisch onderzoek van de middeleeuwse dam in de Rotte', in: Carmiggelt, A., A.J. Guiran, M.C. van Trierum (red), *BOOR balans 3 Archeologisch onderzoek in het tracé van de Willemspoortunnel te Rotterdam*, Rotterdam 1997, 113-138.
- Carmiggelt, A., A.J. Guiran, M.C. van Trierum (red), *BOOR balans 3 Archeologisch onderzoek in het tracé van de Willemspoortunnel te Rotterdam*, Rotterdam 1997.
- Claeys, J., N.L. Jaspers, 'Synthese', in: Claeys, J., N.L. Jaspers en S. Ostkamp (red), *Vier eeuwen leven en sterven aan de Dokkershaven. Een archeologische opgraving van een postmiddeleeuwse stadswijk in het Scheldekwardier in Vlissingen*. Amersfoort 2010 (ADC Monografie 9), 445-480.
- Claeys, J., N.L. Jaspers en S. Ostkamp (red), *Vier eeuwen leven en sterven aan de Dokkershaven. Een archeologische opgraving van een postmiddeleeuwse stadswijk in het Scheldekwardier in Vlissingen*. Amersfoort 2010 (ADC Monografie 9).
- Claeys, J. en N.L. Jaspers, '6 Synthese', in: J. Claeys, N.L. Jaspers en S. Ostkamp (red), *Vier eeuwen leven en sterven aan de Dokkershaven. Een archeologische opgraving van een postmiddeleeuwse stadswijk in het Scheldekwardier in Vlissingen*. Amersfoort 2010 (ADC Monografie 9), 445-480.
- Clevis, H., 'De productie van Godeken Pottman uit Zwolle (1400), vergeleken met Andries Potter uit Utrecht (1398) en Robbrecht de Potter uit 's-Hertogenbosch (vóór 1437 en 1437-1461)', in: H. Clevis (red), *Assembled Articles 5. Symposium on medieval and post-medieval ceramics, Zwolle 11 and 12 October 2012*, 267-289.
- Clevis, H., en J. Kottman, *Weggegooid en teruggevonden. Aardewerk en glas uit Deventer vondstcomplexen 1375-1750*. Deventer 1989.
- Clevis, H., en M. Smit, *Verscholen in vuil. Archeologische vondsten uit Kampen 1375-1925*. Urk 1990.

- Cock, J. K. de, *Bijdrage tot de historische geografie van Kennemerland in de middeleeuwen op fysisch-geografische grondslag*. Groningen 1965.
- Commelin, C., *Beschrijvinge van Amsterdam, zynde een Naukeurige verhandeling van desselfs eerste Oorspronk uyt den Huyse der heeren van Amstel en Amstellant, Haar Vergrootingen, Rykdom, en Wijze van Regeeringe, tot den Jare 1691*. Amsterdam 1693.
- Coomans, J., 'Varkens van de werf. Stadsreiniging in laatmiddeleeuws Utrecht', *Oud Utrecht* 85 /3 (2012), 60-66.
- Dam, J.W. van, 'Geleyersgoet en Hollants Porceleyn. Ontwikkelingen in de Nederlandse aardewerk-industrie 1560-1660', *Mededelingenblad Nederlandse vereniging van vrienden van de ceramiek* 108/4 (1982).
- Dam, P.J.E.M. van, *De amfibische cultuur. Een visie op watersnoodrampen*. Amsterdam 2010 (oratie, Vrije Universiteit, Amsterdam, 29 oktober 2010).
- Dam, P. van, *Van Amsterdams Peil naar Europees referentievlak. De geschiedenis van het NAP tot 2018*. Hilversum 2018.
- Dapper, O., *Historische Beschryving der Stadt Amsterdam: waer in De voornaemste geschiedenissen (na een kort verhael van gansch Hollant en d'omleggende Dorpen, als Ambachts-heerlijkheden, onder deze Stadt gelegen) die ten tijde der Herdoopers, Nederlandtsche beroerten, en onder Prins Willems, de tweede, Stadhouderlijke Regeering, hier ter stede voor-gevallen zijn, verhandelt, en Al de Stads gemeene, zoo Geestelijke als Wereltlijke, Gebouwen, in meer als tzeventigh kopere Platen, met haar nevenstaende Beschrijving, ver-toont worden*. Amsterdam 1663.
- Deetz, J., *In small things forgotten. An archaeology of early American life*. New York 1996.
- Despriet, Ph., *Kortrijks aardewerk 1250-1325*. Kortrijk 1998.
- Dillen, J.G. van, *Bronnen tot de geschiedenis van het bedrijfsleven en het gildewezen van Amsterdam. Eerste deel 1512-1611*. 's-Gravenhage 1929.
- Dillen, J.G. van, *Bronnen tot de geschiedenis van het bedrijfsleven en het gildewezen van Amsterdam. Tweede deel 1612-1632*. 's-Gravenhage 1933.
- Dillen, J.G. van, *Amsterdam in 1585. Het Kohier van de Capitale Impositie van 1585*. Amsterdam 1941.
- Divers, D., 'The post-medieval waterfront development at Adlars Wharf, Bermondsey, London', *Post-Medieval Archaeology* 36 (2002), 39-117.
- Divers, D., 'Excavations at Deptford on the site of the East India Company dockyards and the Trinity House almshouses, London', *Post-Medieval Archaeology* 38/1 (2004), 17-132.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Waar waren de Amsterdamse katholieken in de zomer van 1585', *Jaarboek Amstelodamum* 77 (1985), 13- 53.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Als Justus van Maurik dit eens had geweten. Zes eeuwen geschiedenis van Damrak nr. 49 deel 1', *Jaarboek Amstelodamum* 79 (1987) 35-55.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Als Justus van Maurik dit eens had geweten. Zes eeuwen geschiedenis van Damrak nr. 49', *Jaarboek Amstelodamum* 80 (1988) 26-59.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Een grote concentratie van zeepzieders aan het Damrak', *Jaarboek Amstelodamum* 83 (1991) 45-112.
- Dudok van Heel, S.A.C., 'Cornelis Benningh en het Benninghweer', *Maandblad Amstelodamum* 83 (1996) 1-11.
- Duijn, D.M., *Een nieuwbouwwijk uit de Gouden Eeuw. Archeologisch onderzoek aan de Molenweg binnen de Vest van Enkhuizen*. Hoorn 2011 (West-Friese Archeologische Rapporten 33).
- Dupoizat, M.-F., 'Stoneware jars in Asian maritime commerce, domestic and ritual functions', in: L'Hour, M. (red.), *The sunken treasures of Brunei DarussaLam. Scientific Study*. Paris 2001, 85-107.
- Dijkhof, E., 'Op weg naar autonomie', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004, 63-73.
- Dijkstra, J., M.C. Houkes en S, Ostkamp (red.), *Over leven aan de rand van Gouda. Een archeologische opgraving en begeleiding in het plangebied Bolwerk*, Amersfoort 2010 (ADC Rapport 1770).

- Dijkstra, J., S. Ostkamp en G. Williams, *Archeologisch onderzoek op het terrein van de voormalige Berg-huijskazerne te Middelburg*, Amersfoort 2006 (ADC Rapport 595).
- Dijkstra, M. en S. Ostkamp, 'Een kijkje in de keuken van een VOC-beambte. Het porseleinbezit van Adriaan Block (1581/82-1661) en de introductie van porselein in de Nederlanden' in: M.H. Bartels, E.H.P. Cordfunke, H. Sarfatij, *Hollanders uit en thuis. Archeologie, geschiedenis en bouwhistorie gedurende de VOC-tijd in de Oost, de West en thuis. Cultuurhistorie van de Nederlandse expansie*. Hilversum 2002, 85-104.
- Eeghen, I.H. van, 'Vrouwenkloosters en Begijnhof in Amsterdam van de 14e tot het eind der 16e eeuw', Amsterdam 1941.
- Eeghen, I.H. van, 'De geschiedenis van het eiland Vlooienburg', *Maandblad Amstelodamum* 40 (1953), 17-23.
- Eeghen, I.H. van, 'Marken of Valkenburg: het huis Valckenburg', *Maandblad Amstelodamum* 74 (1987), 73-79.
- Emeis, M.G., '1981-1881: een eeuw is iemand die lang is als niemand', *Ons Amsterdam* 33/9 (1981), 242-250.
- Eriksson, N., J. Rönby, 'The Ghost Ship'. An intact Fluyt from c. 1650 in the Middle of the Baltic Sea', *The International Journal of Nautical Archaeology* 41/2 (2012), 350-361.
- Essen, G. van, *Het Stadsfabrieksambt. De organisatie van de publieke werken in de Noordelijke Nederlanden in de zeventiende eeuw*. Utrecht 2011 (dissertatie Universiteit Utrecht).
- Eynde, G. van den, 'Breda, een haven opgegraven', in: H. Sarfatij (red), *Verborgene steden. Stadsarcheologie in Nederland*. Amsterdam 1990, 99-101.
- Feddes, F., *1000 jaar Amsterdam. Ruimtelijke geschiedenis van een wonderbaarlijke stad*. Bussum 2012
- Fransen, A., *Dijk onder spanning. De ecologische, politieke en financiële geschiedenis van de Diemerdijk bij Amsterdam, 1591-1864*. Hilversum 2011.
- Fremery, W.H.M. de, 'De opkomst der Amsterdamsche haven', in: *Jaarboek Amstelodamum* (22), Amsterdam 1925, 23-110.
- Gaimster, D., *German Stoneware 1200-1900. Archaeology and Cultural History*. Londen 1997.
- Gangelen, H. van en J.J. Lenting, 'Ongeglazuurd aardewerk en loodglazuuraardewerk', in: J.J. Lenting, H. van Gangelen en H. van Westing (red), *Schans op de Grens. Bourtanger bodemvondstebn 1580-1850*. Sellingeren 1993, 167-236.
- Gans, W. de, *De bodem onder Amsterdam. Een geologische stadswandeling*. Z. pl., 2011.
- Gawronski, J., *De equipage van de Hollandia en de Amsterdam. Bedrijvigheid van de VOC in 18de-eeuws Amsterdam*. Amsterdam 1996.
- Gawronski, J., 'Van kloosterhof tot biertuin. De prehistorie van de Jordaan', *Ons Amsterdam* 54 (2002), 4-9.
- Gawronski, J., 'Waar traditie en vernieuwing samenkomen. Oostenburg, de VOC-scheepswerf in Amsterdam' in M.H. Bartels, E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (red.), *Hollanders uit en thuis. Archeologie, geschiedenis en bouwhistorie gedurende de VOC-tijd in de Oost, de West en thuis. Cultuurhistorie van de Nederlandse expansie*. Hilversum 2002, 27-43.
- Gawronski, J., 'Opgravingen in Amsterdam. Een terugblik op dertig jaar gemeentelijke archeologie', in: V. van Rossem en M. Bakker (red), *Amsterdam maakt geschiedenis. Vijftig jaar op zoek naar de genius loci*. Amsterdam 2004, 302-323.
- Gawronski, J., 'Muurwerk van de 13de-eeuwse burcht aan de Nieuwezijds Kolk', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004, 50-53.
- Gawronski, J., *Amsterdam, een maritieme stad? Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Maritieme en urbane Archeologie van de late middeleeuwen en vroegmoderne periode, in het*

bijzonder de stad Amsterdam, aan de Universiteit van Amsterdam op dinsdag 19 mei 2009. Amsterdam 2009a.

Gawronski, J., 'Amsterdam', in: S.M. Wright and P. Ottaway (eds), *The Netherlands. Report and Proceedings of the 154th Summer Meeting of the Royal Archaeological Institute in 2008. Supplement to the Archaeological Journal volume 165 for 2008*. London 2009b, 44-60.

Gawronski, J. (red.) *Amsterdam Ceramics. A city's history and an archaeological ceramics catalogue 1175-2011*. Amsterdam 2012.

Gawronski, J., 'De verdwenen stadsmuur'. In: R. van Reijn en M. Hell, *De ommuurde stad. Langs de 17de-eeuwse bolwerken en stadspoorten van Amsterdam*. Amsterdam 2014, 14-22.

Gawronski, J., 'Ontstaan uit een storm. De vroegste geschiedenis van Amsterdam archeologisch en landschappelijk belicht', *Jaarboek Amstelodamum* 109 (2017), 54-91.

Gawronski, J., 'Amstel en oer-IJ. Archeologie van de Noord/Zuidlijn', in: B. Buizer, P. Veel en H. van Weenen (red), *Atlas van het Oer-IJ gebied*. Z.pl 2018, 143-149.

Gawronski, J., M. Hulst, R. Jayasena en J. Veerkamp, *Glasafval op het achtererf. Archeologische opgraving Rozenstraat, Amsterdam (2006)*. (BMA AAR 50) Amsterdam 2010.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, 'Over staal, kleef en stuit. Funderingen in Amsterdam', in: J. Gawronski, F. Schmidt en M.-Th. Van Thoor (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie 2*. Amsterdam 2003, 10-23.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, 'Bakstenen. Bouwstenen van Amsterdam', in: J. Gawronski, F. Schmidt en M.-Th. Van Thoor (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie 3*. Amsterdam 2004, 10-23.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, 'Plavuizen. Amsterdamse vloeren archeologisch bekeken', in: J. Gawronski, F. Schmidt en M.-Th. Van Thoor (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie 4*. Amsterdam 2005, 120-131.

Gawronski, J., J. Veerkamp, 'Water uit de kelder. De verdwenen waterkelders van Amsterdam', in: Rossem, V. van, G. Tussenbroek, J. Veerkamp (red.), *Amsterdam. Monumenten en Archeologie 6*. Amsterdam 2007, 59-69.

Gawronski, J., m.m.v. A. van den Brand, J. van der Klooster, P. Kranendonk, J. van Oostveen en J.D. Bindt, 'Een snelle, een miniatuurmolen, een tsuba, een pijpenkop en een melkflesdop. Station Rokin en de archeologie van de stadsrivier', in: V. van Rossem, G. van Tussenbroek en J. Veerkamp (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie Jaarboek 9*, Amsterdam 2010, 77-99.

Gawronski, J., S. Dautzenberg en J. Veerkamp, *Verschansen achter vuilnis. Inventariserend veldonderzoek Amstelstraat (2006)*. (BMA AAR 3), Amsterdam 2006.

Gawronski, J., S. Dautzenberg, R. Jayasena en J. Veerkamp, *Wonen aan twee stegen. Archeologische opgraving Paardenstraat (2004)*. (BMA AAR 35), Amsterdam 2009.

Gawronski, J., P. Kranendonk en J. Maas, 'Chaos of geschiedenis. Archeologie van de Amstel', in: V. van Rossem, G. van Tussenbroek en J. Veerkamp (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie Jaarboek 7*, Amsterdam 2008, 24-41.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Scherven uit de Pottenbakkersgang. Archeologische opgraving Westerstraat (2003)*. (BMA AAR 4), Amsterdam 2007.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Tweede Kostverlorenkade. Inventariserend veldonderzoek (2006)*. (BMA AAR 2) Amsterdam 2006.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *De noordwestelijke oever van Oostenburg. Archeologische opgraving Oostenburgermiddenstraat (2006)*. (BMA AAR 18), Amsterdam 2006.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Serviesgoed uit een 18de-eeuwse beerput. Archeologische opgraving Derde Weteringdwarsstraat (2003)*. (BMA AAR 28), Amsterdam 2008a.

Gawronski, J. en R. Jayasena, 'Amsterdam: an archaeology of the city's defences', in: S.M. Wright and P. Ottaway (eds), *The Netherlands. Report and Proceedings of the 154th Summer Meeting of the Royal Archaeological Institute in 2008. Supplement to the Archaeological Journal volume 165 for 2008*. London 2009b, 60-69.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Spaarndammerdijk 320. Inventariserend veldonderzoek (2007)*. (BMA AAR 34), Amsterdam 2009c.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Een 17de-eeuwse beerput in de grachtengordel. Archeologische opgraving Keizersgracht 355 (2005)*. (BMA AAR 36), Amsterdam 2009d.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Noordoosthoek van een 13de-eeuws verdedigingswerk. Archeologische opgraving Nieuwezijds Kolk (2006)*. (BMA AAR 37), Amsterdam 2009e.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Zeis onder het maaiveld. Archeologische begeleiding Kolenkit Zuidelijk Veld Fase 1 (2009)* (BMA AAR 42), Amsterdam 2010a.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *De Sint Anthoniespoort en de stadsmuur. Archeologische begeleiding Nieuwmarkt (2007)*. (BMA AAR 45), Amsterdam 2010b.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Sporen in de Suikerbakerssteeg. Archeologisch opgraving Oudezijds Voorburgwal / Suikerbakerssteeg, Amsterdam (2007)*. (BMA AAR 48) Amsterdam 2010c.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Bewoning tussen Nes en stadswal. Archeologisch opgraving Oudezijds Voorburgwal/Pieter Jacobszstraat, Amsterdam (2005)*. (BMA AAR 49) Amsterdam 2010d.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Bolwerk Muiden. Archeologische begeleiding Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Sarphatistraat 470, Amsterdam (2010)* (BMA AAR 53) Amsterdam 2010e.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Ophogingen en bedrijfsafval VOC-werf. Archeologische begeleiding Oostenburg kavel 5, Amsterdam (2009)*. (BMA AAR 58) Amsterdam 2011a.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Van buitenpolder tot Uilenburg. Archeologische opgraving Oudeschans 5-11, Amsterdam (2008)*. (BMA AAR 59) Amsterdam 2011b.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Wonen achter de Oudezijds Voorburgwal. Archeologische opgraving Oudezijds Armsteeg, Amsterdam (2008)*. (BMA AAR 60) Amsterdam 2011c.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Beerput Spuistraat 30. Archeologische begeleiding, Amsterdam (2009)*. (BMA AAR 62), Amsterdam 2011d.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Van scheepshelling tot Koorndrager. Archeologische opgraving Oudeschans 73-77, Amsterdam (2009)*. (BMA AAR 64) Amsterdam 2012.

Gawronski, J. en R. Jayasena, 'De wereld aan tafel. Aardewerk huisraad uit zeventiende- en achttiende-eeuws Amsterdam', in P. Vlaardingebroek (red), *De wereld aan de Amsterdamse grachten*. Amsterdam 2013a, 148-191.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Sporen van het 16de-eeuwse landelijke gebied buiten het Singel. Archeologische begeleiding Herengracht 74-78, Amsterdam (2010)*. (BMA AAR 70) Amsterdam 2013b.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Een beerput van welgestelden in de Amsterdamse grachtengordel 1675-1750. Archeologische opgraving Herengracht 12, Amsterdam (2006)*. (BMA AAR 71) Amsterdam 2013c.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Ophogingen in de Liesdel. Archeologische Begeleiding Lange Niezel 16, Amsterdam (2012)*. (BMA AAR 77) Amsterdam 2013d.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Molen De Star. Archeologische Begeleiding Jacob Catskade 37-41, Amsterdam (2012)*. (MenA AAR 82) Amsterdam 2015.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Van ontginningsloot tot beerput. Archeologische Begeleiding Oudezijds Armsteeg 9-33, Amsterdam (2012)*. (MenA AAR 87) Amsterdam 2016a.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Het eiland Marken in Amsterdam: veranderingen in de stad 1592-1930. Archeologische Opgraving Valkenburgerstraat 130-146, Amsterdam (2011-2012)*. (MenA AAR 90) Amsterdam 2016b.

Gawronski, J. en R. Jayasena, 'The World at the Table. Household ceramics in seventeenth- and eighteenth-century Amsterdam', in P. Vlaardingebroek (red), *The Amsterdam Canals: World Heritage*. Amsterdam 2016c, 148-191.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Oude Oosterbegraafplaats. Archeologische Begeleiding Metis Montessori Lyceum, Mauritskade 58, Amsterdam (2017)*. (MenA AAR 96) Amsterdam 2017a.

Gawronski, J. en R. Jayasena, *Ons' Lieve Heer op Solder. Archeologisch onderzoek Oudezijds Voorburgwal 38-40, Amsterdam (2013-2014)*. (MenA AAR 100) Amsterdam 2017b.

Gawronski, J., R. Jayasena, T. Terhorst, *Oostenburg: bedrijfsgebouwen van de VOC. Inventariserend Veldonderzoek Oostenburg kavel 7, 8 en 13, Amsterdam (2011 en 2015)*. (MenA AAR 89) Amsterdam 2016 /2017.

Gawronski, J., R. Jayasena, T. Terhorst, *Oostenburg: woningen en Stadsschuitenmakerswerf (1660-1800). Archeologische Opgraving Oostenburgervoorstraat (Wiener & Co), Amsterdam (2013-14).* (MenA AAR 99) Amsterdam 2017.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Wonen aan een wagenplein. Archeologische opgraving Haarlemmerplein (2005).* (BMA AAR 1) Amsterdam 2006.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *In de schaduw van de VOC. Archeologische opgraving Rapenburg (2005).* (BMA AAR 5) Amsterdam 2007a.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Beerputten en bedrijvigheid. Archeologische opgraving Konijnenstraat (2003).* (BMA AAR 6) Amsterdam 2007b.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Aanplempingen in het IJ. Archeologische opgraving Martelaarsgracht (2003).* (BMA AAR 15) Amsterdam 2007c.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Profiel van de 17de-eeuwse stadswal. Archeologische begeleiding Marnixplein (2004).* (BMA AAR 29) Amsterdam 2008a.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Bolwerk Oosterblokhuis. Archeologische opgraving Prof. Tulp-plein (2005).* (BMA AAR 30), Amsterdam 2008b.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *Van Amstelbocht tot Binnengasthuis. Archeologische opgraving Oude Turfmarkt (2005).* (BMA AAR 31), Amsterdam 2010.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *'Ons Genoegen'. Archeologische opgraving Elandsstraat 101, Amsterdam (2010).* (BMA AAR 67) Amsterdam 2012.

Gawronski, J., R. Jayasena en J. Veerkamp, *De stad in profiel. Archeologische begeleidingen in het centrum van Amsterdam (2011-2016).* (MenA AAR 94), Amsterdam 2017.

Gawronski, J., R. Jayasena, S. IJzerman, 'De gelaagde stad onder het Waterlooplein', *Maandblad Amstelodamum 103-1* (2016), 28-48.

Gawronski, J. en P. Kranendonk, *Spul. Catalogus archeologische vondsten Noord/Zuidlijn Amsterdam.* Amsterdam 2018.

Gawronski, J. en T. Terhorst, *Werken langs de Weespertrekvaart. Archeologische Begeleiding H.J.E. Wenckebachweg Amsterdam (2015).* (MenA AAR 97), Amsterdam 2017.

Gawronski, J., R. Tousain en J. Veerkamp, *Heiligeweg 32. Archeologische Begeleiding Heiligeweg 32, Amsterdam (2012).* (BMA AAR 75), Amsterdam 2013.

Gawronski, J., G. van Tussenbroek, D. Derksen en R. Jayasena, *De Waag op de Nieuwmarkt. De middel-eeuwse oostpoort van Amsterdam. Archeologische en bouwhistorische begeleiding, De Waag, Nieuwmarkt 4, Amsterdam (2013-2014).* (MenA AAR 95), Amsterdam 2017.

Gawronski, J., R. Vanoverbeke en R. Jayasena, *Kelderwoningen en een beerput in de Lastage. Archeologische opgraving Nieuwe Jonkerstraat, Amsterdam (2007).* (BMA AAR 44), Amsterdam 2010.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *De Hallen. Inventariserend veldonderzoek Bilderdijkkade (2006).* (BMA AAR 9), Amsterdam 2006.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Zerken en graven in de Nieuwezijds Kapel. Inventariserend veldonderzoek Rokin (2005).* (BMA AAR 7), Amsterdam 2007.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Archeologisch opgraving Vijzelstraat (2004).* (BMA AAR 14), Amsterdam 2007.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *N 44, De Keyzer. Inventariserend veldonderzoek Czaar Peterstraat (2008).* (BMA AAR 25), Amsterdam 2008.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *N 43 / Funenpark. Archeologische begeleiding Cruquiuskade (2008).* (BMA AAR 32), Amsterdam 2009.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Het gemeentearchief terrein. Inventariserend veldonderzoek Amsteldijk 67 (2009).* (BMA AAR 33), Amsterdam 2009.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Een dam rond 's Lands Dok. Archeologische opgraving Marineterrein Kattenburgerstraat (2005).* (BMA AAR 38), Amsterdam 2009.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Rust en Werk. Archeologische begeleiding Amsteldijk 67 (2009).* (BMA AAR 39), Amsterdam 2009.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Spuistraat. Archeologische opgraving Spuistraat 256-258 (2008)*. (BMA AAR 47) Amsterdam 2010.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Plavuizen in de Kalverstraat. Archeologische begeleiding Kalverstraat 151, Amsterdam (2008)*. (BMA AAR 52) Amsterdam 2010.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Bergbezinkbassin. Archeologische begeleiding Haarlemmerplein, Amsterdam (2010)*. (BMA AAR 56) Amsterdam 2011a.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Cluster Schievink. Archeologische opgraving Rozenstraat 68-74, Amsterdam (2009)*. (BMA AAR 61) Amsterdam 2011b.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Op 't Water gewonnen, Archeologische begeleiding Dam 2-4, Amsterdam (2009)*, (BMA AAR 65) Amsterdam 2012.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Tussen Nieuwezijds Voor- en Achterburgwal. Archeologische begeleiding Spuistraat 3A/Nieuwezijds Voorburgwal 16, Amsterdam (2011)*. (BMA AAR 73) Amsterdam 2013a.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Aanplemping in de Amstelbocht. Archeologische begeleiding dieprijool Nieuwe Doelenstraat, Amsterdam (2010-2011)*. (BMA AAR 74) Amsterdam 2013b.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *De pottenbakkerij aan de Overtoom. Archeologische Begeleiding Schoolstraat 5-19, Amsterdam (2012)*. (BMA AAR 79) Amsterdam 2014.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Passeerder / Osdorp: schakelpunt van de 17de-eeuwse stadswal. Archeologische Opgraving Nieuwe Passeerdersstraat 2, Amsterdam (2013)*. (MenA AAR 81) Amsterdam 2015.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Buitenplaats Rust en Werk (1637-1887). Archeologische Opgraving Amsteldijk 67 / Inventariserend Veldonderzoek Dora Tamanaplein, Amsterdam (2012-2014)*. (MenA AAR 85) Amsterdam 2016.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *Amsterdamse waterbodems, Archeologische Begeleidingen kadewerken en baggeren. Amsterdam (2012-2015)*. (MenA AAR 93) Amsterdam 2017a.

Gawronski, J. en J. Veerkamp, *De 17de-eeuwse vestingwerken van Amsterdam. Vijf Archeologische Begeleidingen en een IVO op zes locaties langs de vestingwerken van Amsterdam (2008 – 2015)* (MenA AAR 98) Amsterdam 2017b.

Gemeente Amsterdam, 'Amsterdam: Wilhelmina Gasthuisterrein', in: E. Jacobs en R. Proos (red), *Archeologische kroniek van Holland over 1999, Holland 32-6 (2000)*, 311-312.

Genderen, L. van, 'Zand over de Bijlmermeer', *Werk in Uitvoering 15/10 (1965)*, 154-158.

Giffen, A.E. van, J.D. van der Waals, 'Onderzoekingen naar de oudste bewoning van Amstelland en Amsterdam', *Maandblad Amstelodamum 41 (1954a)*, 61-62.

Giffen, A.E. van, en J.D. van der Waals, 'Opgraving bij het Oudekerksplein', *Maandblad Amstelodamum 41 (1954b)*, 97-99.

Gilijamse, R., 'De haven tot 1876', in: C. Misset (red), *De haven van Amsterdam. Zeven eeuwen ontwikkeling*. Bussum 2009, 91-88.

Glasbergen, W., 'De pre- en protohistorie van het I.P.P.', in: W. Glasbergen en W. Groenman-van Waateringe (red), *In het voetspoor van A.E. van Giffen*. Groningen 1961, 1-15.

Gottschalk, M.K.E., *Stormvloed en rivieroverstromingen in Nederland. II de periode 1400-1600*. Assen/Amsterdam 1975.

Gottschalk, M.K.E., *Stormvloed en rivieroverstromingen in Nederland. III de periode 1600-1700*. Assen/Amsterdam 1977.

Gouw, J. ter, *Geschiedenis van Amsterdam. Eerste tijdperk De Amsterdamsche oudheid*. Amsterdam 1879.

Gouw, J. ter, *Geschiedenis van Amsterdam. Tweede deel*. Amsterdam 1880.

Gouw, J. ter, *Geschiedenis van Amsterdam. Vierde deel*. Amsterdam 1884.

Gouw, J. ter, *Geschiedenis van Amsterdam. Zesde deel*. Amsterdam 1889.

Graaf, W.A. de, *Rapport der commissie ingesteld door burgemeester en wethouders van Amsterdam, ter bestudeering van het vraagstuk van het bouwen al dan niet op opgehoogden grond*. Amsterdam 1931.

Graauw, J. de, 'De middeleeuwse bouwgeschiedenis van de Amsterdamse Sint-Anthonispoort. De Waag op de Nieuwmarkt nader onderzocht', *Bulletin KNOB 110 (2011)*, 117-128.

- Griffioen, A., *Afgekeurd meer waard. Pottenbakkersafval van de Potterierei 31 te Brugge*. Amsterdam 2007 (doctoraalscriptie UvA).
- Groeneweg, G., *Bergen op Zooms aardewerk. Vormgeving en decoratie van gebruiks aardewerk gedurende 600 jaar pottenbakkersnijverheid in Bergen op Zoom*. Waalre 1992.
- Guldberg, M., *Jydepotter fra Varde-egnen. Produktion og handel ca. 1650-1850*. z. pl. 1999.
- Haaster, H. van, *Archeobotanisch onderzoek aan een 18^e-eeuwse beerput in de Rozenstraat te Amsterdam*. (BIAxial 305) Zaandam 2007.
- Haitsma Mulier, E.O.G., 'Op de schouders van reuzen', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004, 10-18.
- Hameleers, M., *Kaarten van Amsterdam Deel 1 1538-1865*. Bussum 2013.
- Hameleers, M.M.T.L., *Gedetailleerde Kaarten van Amsterdam. Productie en gebruik van grootschalige topografische kaarten*, Bussum 2015.
- Heidinga, H.A., 'Aardewerkvondst uit de Prinsengracht. Misbaksels van Amsterdammertjes', *Ons Amsterdam* (21), 1969, 174-185.
- Henderikx, P.A., 'Amstelland en de Amsteldam in het licht van de ontginningen en de waterstaatkundige ontwikkelingen in het Hollands-Utrechtse veengebied van de tiende tot de dertiende eeuw', in: M. de Roever (red), *Het 'Kasteel van Amstel'. Burcht of bruggehoofd?* Amsterdam 1995, 28-41.
- Henderikx, P., 'De Amstel van de Omval tot de Blauwbrug, gegraven of vergraven?', *Jaarboek Amstelodamum* 109 (2017), 92-111.
- Hell, M., 'Schatkist van den Staet. Amsterdamse regenten en de hogere overheid', in: W. Frijhoff en M. Prak (red), *Geschiedenis van Amsterdam, Zelfbewuste stadstaat 1650-1813*. Amsterdam 2005, 151-217.
- Hofman, W., 'Te verwachten obstakels en vondsten in het metrotracé', *Werk in Uitvoering* 25 (1975-1), 7-13.
- Hofman, W. 'Amsterdam' *Historische plattegronden van Nederlandse steden I*, Alphen aan den Rijn 1978.
- Hogenes, C.A.G., *Meetboutennet Amsterdam (NAP-hoogtemerken)*. Amsterdam 1998 (OMEGAM-rapport (12)11.460.
- Hogenes, K., *Costelijk Stadswater. Geschiedenis van de Amsterdamse waterhuishouding in vogelvlucht*. Amsterdam 1997.
- Hooft, C.G. 't., 'Het kasteel 't Huys t' Amsterdamme en de oudste geschiedenis der stad', *Jaarboek Amstelodamum* 20 (1923), 1-24.
- Hooft, C.G. 't., 'Bevestiging van de Amsterdamsche traditie van het kasteel der Van Amstels', *Jaarboek Amstelodamum* 21 (1924), 83-118.
- Hooft, C.G. 't., 'Amsterdam's en Nederland's eer', *Jaarboek Amstelodamum* 30 (1933), 3-38.
- Horst, D. van der, 'Gotische jukconstructie naar Zuiderzeemuseum', *Werk in Uitvoering* 39 (1989), 3-5.
- Hudig, F., 'Vondsten uit den funderingsput voor het Scheepvaarthuis, Waalseiland', *Oud-Holland XLIII* (1926), 162.
- Huls, B.B.J. en A.F. Burgmeijer, 'Structuurveranderingen in de binnenstad', *Maandblad Amstelodamum* 82 (1995), 76-85.
- Hullu, J. de, en A.G. Verhoeven, *Andries Vierlingh. Tractaet van dyckagie*. 's-Gravenhage 1920 (Rijks Geschiedkundige Publicatiën, kleine serie 20).
- Hulst, M. en A. Laméris, 'Een zestiende-eeuws politiek statement. Diamantgravures op een glazen beker uit de bodem van het Waterlooplein in Amsterdam', *Vormen uit Vuur* 237 (2018/2), 12-19.
- Hupperetz, W., 'Micro history, archaeology and the study of housing culture. Some thoughts on archaeological and historical data from a cesspit in 17th-century Breda', in: K. de Groote, D. Tys, M. Pieters (red.), *Exchanging medieval material culture. Studies on archaeology and history to Frans Verhaeghe*, Brussel 2010, 279-284.
- Hupperetz, W. en E. Nijhof, 'Ceramiek uit twee 14e-eeuwse beerputten aan het O.L.V. plein te Maastricht. *Corpus Middeleeuws Aardewerk (CMA) 11 en 12*. 's-Hertogenbosch 1995.

Hurst, J., D. Neal en H. van Beuningen, *Pottery produced and traded in North-West Europe 1350-1650*. (Rotterdam Papers VI) Rotterdam 1986.

Itersen, P.D.J. van, en P.H.J. van der Laan, *Resoluties van de vroedschap van Amsterdam 1490-1550*, Amsterdam 1986.

Jacobs, E., D. Olthof, A. Pavlovic, 'Antoniestraat en 8: Potten en Putten', *Haarlems Bodemonderzoek* 34 (2000), 3-109.

Jager, I., *Hoofdstad in gebreke. Manoeuvreren met publieke werken in Amsterdam 1851-1901*. Rotterdam 2002.

Janse, H., *De Oude Kerk te Amsterdam. Bouwgeschiedenis en restauratie*, Zeist / Zwolle 2004.

Jansen, L., 'De Peperwerf', *Ons Amsterdam* 10 (1958), 318-319.

Jansen, L., 'De derde vergroting van Amsterdam', *Jaarboek Amstelodamum* 52 (1960a), 42-89.

Jansen, L., 'De voormalige stadstimmertuin', *Ons Amsterdam* 12 (1960b), 48-54.

Jansen, L., 'De Weesperstraat', *Ons Amsterdam* 15 (1963), 130-135.

Jansen, L., 'De oude stadsmuur van Amsterdam', *Ons Amsterdam* 17 (1965a), 76-79.

Jansen, L., 'De Foeliestraat en omgeving', *Ons Amsterdam* 17 (1965b), 176 – 179.

Jansen, L., 'Het bolwerk Weesp', *Werk in Uitvoering. Maandblad van de Dienst der Publieke Werken Amsterdam* 17 (1967), 137-140.

Jansen, L., 'De plaats van het nieuwe stadhuis', *Ons Amsterdam* 20 (1968), 142-145.

Jansen, L., 'Van baggerbergplaats tot zuiderzeeweg', *Ons Amsterdam* 30 (1978), 362-364.

Janssen, H.L., *Van Bos tot Stad. Opgravingen in 's-Hertogenbosch*. 's-Hertogenbosch 1983.

Janssen, Hans L., '18. The dating and typology of the earliest Siegburg stoneware in The Netherlands', in: David R.M. Gaimster, Mark Redknap en Hans-Helmut Wegner (red), *Zur Keramik des Mittelalters und der beginnenden Neuzeit im Rheinland. Medieval and later pottery from the Rhineland and its markets*, (BAR International Series 440), 1988, 311-333.

Janssen, H.L., 'Medieval material culture and the problem of the historical interpretation of archaeological evidence: the example of the town of 's-Hertogenbosch', in: G. Jaritz (red), *Mensch und Objekt im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. Leben-Alltag-Kultur*. Wenen 1990, 397-438.

Janssen, H.L., 'Kastelenbouw in het graafschap Holland circa 1150-1300', in: M. De Roever (red), *Het 'Kasteel van Amstel'. Burcht of bruggehoofd?* Amsterdam 1995, 59-75.

Janssen, H.L. en T.J. Hoekstra (red), 'Ceramië uit een laat 13^e-eeuwse vulling van een immuniteitsloot van de sint Paulusabdij te Utrecht. *Corpus van Middeleeuws Aardewerk uit gesloten vondstcomplexen in Nederland en Vlaanderen (CMA) 4*. Amersfoort / Laarne 1987.

Jarrett, Chris, 'The Pottery' in David Divers, 'The post-medieval waterfront development at Adlars Wharf, Bermondsey, London', *Post-Medieval Archaeology* 36 (2002), 102-108.

Jarrett, Chris, 'The Post-Medieval red earthenware and peninsular house earthenware pottery', in David Divers, 'Excavations at Deptford on the site of the East India Company dockyards and the Trinity House almshouses, London', *Post-Medieval Archaeology* 38/1 (2004), 89-123.

Jaspers, N.L., *Schoon en werkelijk aangenaam. Italiaanse importkeramië uit de 16de en 17de eeuw in Nederlandse bodem*. Amsterdam 2007 (doctoraalscriptie UvA).

Jaspers, N.L., 'Met de Franse slag. Franse compendiariofaïence uit Nederlandse bodem (ca. 1600-1660)', *Vormen uit Vuur. Mededelingenblad van de Nederlandse vereniging van vrienden van keramië en glas*, 199 (2007), 2-16.

Jaspers, N.L., 'Schoon en werkelijk aangenaam. Italiaanse faïence uit Nederlandse bodem (1550-1700)', *Vormen uit Vuur. Mededelingenblad van de Nederlandse vereniging van vrienden van keramië en glas*, 204 (2009), 2-31.

Jaspers, N.L., S. Ostkamp, 'Het aardewerk uit de opgraving', in: P.C. de Boer, *Bodenvondsten uit de Boerenhoek. Enkhuizen, opgraving "De Baan" (fase 2)*. (ADC Rapport 452) Amersfoort 2006, 21-35.

- Jaspers, N.L., '4.2 Roerende goederen aan de Dokkershaven: materiële cultuur tussen 1550 en 1850', in: J. Claeys, N.L. Jaspers en S. Ostkamp (red), *Vier eeuwen leven en sterven aan de Dokkershaven. Een archeologische opgraving van een postmiddeleeuwse stadswijk in het Scheldekwartier in Vlissingen*. Amersfoort 2010 (ADC Monografie 9), 119-206.
- Jaspers, N.L. en S. Ostkamp, 'Portugese faience uit Nederlandse bodem. De opkomst en neergang van Portugese import', *Vormen uit Vuur* 226 (2014/3), 10-29.
- Jaspers, N.L. en S. Ostkamp, 'Keramiek uit wrak BZN17/Palm', in: B. van den Hoven, I. Toussaint en A. Vos (red), *Wereldvondsten uit een Hollands schip. Basisrapportage BZN17/Palmhoutwrak*. Haarlem 2019, 198-221.
- Jayasena, R.M., 'Urban Development and Transformation on Amsterdam's Waterfront, 1590-1660', in: C. Dagneau, K. Gauvin (red), 2014 *Underwater Archaeology Proceedings*. Advisory Council on Underwater Archaeology z.pl. 2014, 29-34.
- Jayasena, R., 'Amsterdam 1200-1390. Stadswording aan de monding van de Amstel', *Jaarboek Amstelodamum* 109 (2017), 112-149.
- Jayasena, R. en P. Floore, 'Dutch Forts of Seventeenth Century Ceylon and Mauritius: an Historical Archaeological Perspective', in: E. Klingelhofer (red), *First Forts. Essays on the Archaeology of proto-colonial Fortifications*. Leiden / Boston 2010, 235-260.
- Jayasena, R. en E. Schmitz, 'Van weiland in het veen tot stedelijke kade. Oudeschans 5, 7, 9 en 11 interdisciplinair belicht', *Jaarboek Amstelodamum* 104 (2012), 115-141.
- Jayasena, R. en J. Veerkamp, 'De Amsterdamse vestingwerken en het rampjaar 1672'. In: V. van Rossem, G. van Tussenbroek, J. Veerkamp (red), *Monumenten & Archeologie Jaarboek 7*. Amsterdam 2008, 90-103.
- Jong-Lambregts, N. de, P. Bitter en L. Verspay-Frank, 'Tussen Zwaard en Fortuin. Opgravingen in Alkmaar 2002-2005'. Alkmaar 2007 (RAMA 12).
- Kam, J.G., 'De Nieuwendijk van Oudebrugsteeg tot Zoutsteeg van 1543-1805', *Jaarboek Amstelodamum* 53 (1961), 95-128.
- Kam, J.G., *Waar was dat huis in de Warmoesstraat*. Amsterdam 1968.
- Kannegieter, J.Z., 'De Bloemstraat en haar zijstraten +- 1613-1625', *Jaarboek Amstelodamum* 54 (1962), 82-105.
- Kannegieter, J.Z., 'De Elandstraat in haar eerste stadium. Grepen uit de geschiedenis van de vroegere Amsterdamse zeemleerindustrie', *Jaarboek Amstelodamum* 55 (1963), 77-104.
- Kannegieter, J.Z., 'Uit de wordingsgeschiedenis van de Leidsegracht en haar naaste omgeving', *Jaarboek Amstelodamum* 57 (1965), 48-69.
- Kannegieter, J.Z., 'De Amsterdamse Jordaan', Amsterdam 1968 (manuscript, gedeponeerd bij het Stadsarchief Amsterdam, toegang 5059, inv. 197).
- Kant, M. de en E. Meisner, 'Land voor IJburg. Laag voor laag voor laag voor laag...' *Land + Water* 9 (1999), 45-48.
- Kist, J.B., 'De VOC op Oostenburg. Gebouwen en terreinen', in: J.B. Kist et al (red), *Van VOC tot Werkspoor. Het Amsterdamse industrieterrein Oostenburg*. Utrecht 1986, 13-34.
- Kivieth, H. de, 'Verstopt in het veen. Laat 13de- tot vroeg 14de-eeuws pottenbakkersafval uit Breda', in: H. Clevis (red), *Assembled Articles 5. Symposium on medieval and post-medieval ceramics. Zwolle 11 and 12 October 2012*. Zwolle 2014, 117-160.
- Klose, J., *Identifying Ceramics. An introduction to the analysis and interpretation of ceramics excavated from 17th to 20th century archaeological sites and shipwrecks in the south-western Cape* (HARG Handbook number 1). Cape Town 2007.
- Korf, D., *Haarlemse majolica- en tegelbakkers*. Haarlem 1968.
- Korf, D., *Nederlandse majolica*. Bussum 1981.
- Kranendonk, P.S.M., 'Fachwerkbau des ausgehenden 13.Jh. im archäologischen Kontext. Ein Beispiel aus Eberswalde, Ldkr. Barnim', in: P.J. Woltering, W.J.H. Verwers, G.H. Scheepstra (red), *Middeleeuwse toe-*

standen. *Archeologie, geschiedenis en monumentenzorg. Aangeboden aan Herbert Sarfatij bij zijn 65e verjaardag*. Amersfoort 2002, 163-181.

Kranendonk, P. en J.H.G. Gawronski, *Noord/Zuidlijn, locatie Rokin. Archeologische begeleidingen en opgravingen 2003-2006*. (BMA AAR 23), Amsterdam 2007.

Kranendonk, P., S.J. Kluiving, S.R. Troelstra, 'Chrono- and archaeostratigraphy and development of the River Amstel: results of the North/South underground line excavations, Amsterdam, the Netherlands', *Netherlands Journal of Geosciences – Geologie en Mijnbouw* 94-4 (2015), 333-352.

Kruizinga, J.H., *350 jaar Watergraafsmeer*, Amsterdam / Alphen aan den Rijn 1979.

Kurpershoek, E., *Amsterdam verdedigd. Bescherming van de stad*. Amsterdam 2004.

Laan, P.H.J. van der, *Oorkondenboek van Amsterdam tot 1400*. Amsterdam 1975.

Laan, P.H.J. van der, en R. Bessem, *Resoluties van de vroedschap van Amsterdam 1551-1565*, Hilversum 2008.

Lagerweij, A. en J. Veerkamp, 'Een 12e-eeuwse overstroming in de hoofdrol', in: H. Blok, W. Krook, P van Reenen en R. Wiggers (red), *Diemen in het land van Amstel*. Amsterdam 2009, 30-74.

Lange, G. de, M. Bakr, J.L. Gunnink en D.J. Huisman, 'A Predictive Map of Compression-Sensitivity of the Dutch Archaeological Soil Archive', *Conservation and Management of Archaeological Sites* 14-1-4 (2012), 284-293.

Leeuw-Kistemaker, R.E. van der, *Wonen en werken in de Warmoesstraat van de 14de tot het midden van de 16de eeuw*. Amsterdam 1974 (Werkschrift 7 Historisch Seminarium, UvA).

Lemée, Christian P.P., *The Renaissance Shipwrecks from Christianshavn. An archaeological and architectural study of large carvel vessels in Danish waters, 1580-1640*, (Ships and Boats of the North Volume 6) Roskilde 2006.

Lemmers, A., *Van werf tot facilitair complex, 350 jaar marinegeschiedenis op Kattenburg*. Den Haag 2005.

Lesger, C., 'De wereld als horizon. De economie tussen 1578 en 1650', in: Willem Frijhoff en Maarten Prak (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Centrum van de wereld 1578 – 1650*. Amsterdam 2004, 103-187.

Lesger, C., 'Vertraagde groei. De economie tussen 1650 en 1730', in: Willem Frijhoff en Maarten Prak (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Zelfbewuste stadstaat 1650 – 1813*. Amsterdam 2005, 21-88.

Lesger, C., 'Stagnatie en stabiliteit. De economie tussen 1730 en 1795', in: Willem Frijhoff en Maarten Prak (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Zelfbewuste stadstaat 1650 – 1813*. Amsterdam 2005, 219-266.

Levie Bernfeld, T., 'Matters Matter: Material Culture of Dutch Sephardim (1600-1750)', in: S. Berger, E. Schrijver en I. Zwiép (red), *Mapping Jewish Amsterdam: The Early Modern Perspective. Dedicated to Yosef Kaplan on the Occasion of his Retirement*. Leuven/Paris/Walpole, MA 2012 (Studio Rosenthaliana volume 44 (2012)), 191-216.

Lievense-Pelser, E., 'Amsterdams Peil', in *Maandblad Amstelodamum* 64 (1977), 102-112.

Linaa, J., *Keramik, kultur og kontakter. Køkken- og bordtøjets brug og betydning 1350-1650 / Ceramics, Culture, Contacts. The use and meaning of pottery 1350-1650*. Højbjerg 2007.

Lovegrove Pereira, S., *Finding meaning in rubbish: historical archaeology of the cesspit of a Jewish household in Amsterdam (1675-1725)*. York 2015 (MA scriptie Department of Archaeology, University of York).

L'Hour, M., en E. Veyrat, *Un corsaire sous la mer. L'épave de la Natière, Archéologie sous-marine à Saint-Malo. Campagne de fouille 1999*. Paris 2000.

McDonald, M.R., 'Wharves and Waterfront Retaining structures as Vernacular Architecture', *Historical Archaeology* 45/2 (2011), 42-67.

Meier, M., 'Den Töpfern auf der Spur – Archäologische Untersuchungen zur Töpfereigeschichte in Bad Münder', in: G. Funke, C. Leiber (red), *Aus dem Pottland in die Welt. Eine historische Töpferregion zwischen Weser und Leine*. Holzminden 2012, 85-98.

Médard, A., *De vette keuken en De magere keuken. Een zoöarcheologische analyse van twee laat 17e eeuwse Amsterdamse beerputten*. (doctoraalscriptie AAC-UvA) Amsterdam 2006.

- Meijer, J.L., 'Industriële ontwikkelingen op Oostenburg na 1800', in J.B. Kist et al (red), *Van VOC tot Werkspoor. Het Amsterdamse industrieterrein Oostenburg*. Utrecht 1986, 173-200.
- Meindersma, K.T., *Achter slot en grendel*. RV Bijdrage 14, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist 1994.
- Meiners, J.L.J., 'Het Centraalstation en omgeving in vroegere staat en nieuwe glorie 1', *Ons Amsterdam* 32/7-8 (1980), 203-207.
- Meischke, R., 1955: 'De geschiedenis van het terrein van het St. Pieters- of Binnengasthuis te Amsterdam', *Bulletin KNOB* 6/8 (1955), 1-21.
- Meischke, R., H.J. Zantkuijl, W. Raue, P.T.E.E. Rosenberg, *Huizen in Nederland. Amsterdam. Architectuur-historische verkenningen aan de hand van het bezit van de Vereniging Hendrick de Keyser*. Zwolle / Amsterdam 1995.
- Melker, B.R. de, 'Middeleeuwse stegen in de stadsgeschiedenis. De Coppe Lanensteeg', *Maandblad Amstelodamum* 81 (1994), 129-139.
- Melker, B. de, *Metamorfose van stad en devotie. Ontstaan en conjunctuur van kerkelijke, religieuze en charitatieve instellingen in Amsterdam in het licht van de stedelijke ontwikkeling, 1385-1435*. Amsterdam 2002 (dissertatie UvA).
- Melker, B. de, 'Burgers en devotie 1340-1520', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578*. Amsterdam 2004, 251-311.
- Meulen, van der A. en P. Smeele, *De pottenbakkers van Gouda 1570-1940 en hun betekenis voor de geschiedenis van de Nederlandse keramiek*. Leiden 2012.
- Meurs, P. en V. Van Rossem, 'Exemplarische principes', in M. Steenhuis (red), *De nieuwe grachtengordel. De realisatie van het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam*. Bussum 2017, 355-379.
- Moussette, M. en W. Moss, 'Quebec, Colonial City and New World Atlantic Port: An Archaeological Perspective', in W.M. Kelso (red), *Archaeology of Early European Colonial Settlement in the Emerging Atlantic World*. Rockville 2010, 51-72 (The Society for Historical Archaeology, Special Special Publication Series, No. 8).
- Mulder, D., 'Op stadspeil in de polder: Wijk F in de Amsterdamse stadsuitbreiding. Over het ontstaan en de ontwikkeling van een buurtje in de Pijp', *Bulletin KNOB* (2012-2), 99-110.
- Nierop, L. van, 'Bijdrage tot de geschiedenis van de Amsterdamse scheepsbouw. Beschouwingen over scheepsbouw op de Lastage', *Maandblad Amstelodamum* 42 (1955a), 36-40.
- Nierop, L. van, 'Bijdrage tot de geschiedenis van de Amsterdamse scheepsbouw (slot)', *Maandblad Amstelodamum* 42 (1955b), 54-59.
- Nierop, L. van, 'Bijdrage tot de geschiedenis van de Amsterdamse scheepsbouw', *Jaarboek Amstelodamum* 48 (1956), 28-42.
- Nijhuis, S. en M. Pouderoijen, 'De polderkaart van Nederland. Een instrument voor de ruimtelijke ontwikkeling van het laagland', *Bulletin KNOB* 112 (2013-3), 137-151.
- Nijhuis, S., 'GIS-toepassingen in onderzoek naar buitenplaatsen-landschappen', *Bulletin KNOB* 115 (2016-3), 147-164.
- Nijhof, E. en H.L. Janssen, 'Tekens voor heiligen. Symbolen voor de heilige Catharina, Barbara en Agatha in 's-Hertogenbosch in de eerste helft van de zestiende eeuw', in D.Kicken, A.M. Koldewij en J.R. ter Molen (red), *Gevonden Voorwerpen. Opstellen over middeleeuwse archeologie voor H.J.E. van Beuningh*. Rotterdam 2000, 257-281.
- Nishida, H., *Oranda, European Ceramics imported into Japan during the Edo period, 9th October- 15th November*, Nezu Institute of Fine Arts, Tokyo 1987.
- Noordkerk, H., *Handvesten; ofte privilegiën ende octroyen; mitsgaders willekeuren, costuimen, ordonnantiën en handelingen der stad Amstelredam: Door last van de Edele Groot-Achtbaare Heeren Burgemeesteren en Regeerders van dezelve Stad tot den eersten February 1747 vervolgt, met verscheide Stukken vermeerderd, mitsgaders in eene andere schikking gebragt; en met de nodige registers voorzien*. Amsterdam 1748.

Oosten, R.M.R., *De stad, het vuil en de beerput. Een archeologisch-historische studie naar de opkomst, verbreiding en neergang van de beerput in stedelijke context (13de tot 18de eeuw)*. Groningen 2014 (dissertatie Rijksuniversiteit Groningen).

Oosten, R. van, 'Nightman's muck, gong farmer's treasure: local differences in the clearing-out of cess-pits in the Low Countries, 1600-1900', in: D. Sosna en L. Brunclikova, *Archaeologies of Waste. Encounters with the unwanted*. Oxford / Philadelphia 2017, 41-56.

Oostveen, J. van, R. de Haan, *Tabakspijpen gevonden bij opgravingen op het Waterlooplein in Amsterdam*. Tiel 2006.

Oldewelt, W.F.H., *Inventaris van de archieven tot 1808 van de colleges van regenten over het Oudezijds-huiszittenhuis en over het Nieuwezijds-huiszittenhuis en van 1808-1870 van het college van regenten over de huiszittende-stadsarmen*. Amsterdam 1929.

Oldewelt, W.F.H., 'De hofstede thins te Amsterdam', *Jaarboek Amstelodamum* 28 (1931), 1-11.

Oldewelt, W.F.H., 'Ligging en uitgestrektheid van het grafelijk grondbezit langs den Nieuwendijk', *Jaarboek Amstelodamum* 29 (1932), 9-21.

Oldewelt, W.F.H., 'De limieten van Amsterdam's rechtsgebied sedert 1342', *Jaarboek Amstelodamum* 30 (1933), 39-52.

Oldewelt, W.F.H., 'Topographische bijzonderheden betreffende Amstelland en Amsterdam in de Middeleeuwen', *Jaarboek Amstelodamum* 36 (1939), 1-13.

Oldewelt, W.F.H., *Amsterdamsche archiefvondsten*, Amsterdam 1942.

Oldewelt, W.F.H., 'Een ets waarop een tweetal cellen van het klooster der Kartuziers van St. Andries bij Amsterdam is afgebeeld', *Oud Holland* 68 (1953), 96-106.

Oldewelt, W.F.H., 'De Duvelshoek', *Jaarboek Amstelodamum* 50 (1958), 23-29.

Orton, C., P. Tyers, A. Vince, *Pottery in Archaeology*. Cambridge 1993.

Ostkamp, S., 'Laat-middeleeuws hoogversierde gatenpotten uit Rotterdamse bodem', *Vormen uit Vuur* 165 (1998/3), 2-14.

Ostkamp, S., 'Afval als historische bron', *ADC-info* 3 (2002), 12-23.

Ostkamp, S., 'De introductie van porselein in de Nederlanden', *Vormen uit vuur. Mededelingenblad Nederlandse vereniging van vrienden van ceramiek en glas*, 180/181(2003), 14-29.

Ostkamp, S., 'Majolica en faïence uit een beerput op het bedrijfsterrein aan het Oosteinde. Een greep uit het assortiment van De Porceleyne Fles (1660-1680)', in: L.A. Schledorn, M.S. van Aken-Fehmers en T.M. Eliëns (red), *Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product. Deel III. De Porceleyne Fles*. Zwolle / Delft 2003, 14-47.

Ostkamp, S., 'Tortelduiven en vlamme harten. Huwelijksymbolen op zilver en aardewerk uit Alkmaar tussen 1575 en 1675', *Vormen uit vuur. Mededelingenblad Nederlandse vereniging van vrienden van ceramiek en glas*, 186/187(2004), 112-155.

Ostkamp, S., 'Puntneuzen en drieorenkruiken. Steengoed op vijftiende- en zestiende-eeuwse schilderijen', *Vormen uit vuur. Mededelingenblad Nederlandse vereniging van vrienden van ceramiek en glas*, 198 (2007), 10-17.

Ostkamp, S., 'Een bijzondere vondst: een scherf van een 17de-eeuws Portugees bord', in: B.A. Corver en S. Ostkamp, *Onderzoek aan de Turfkade 35 te Brielle. Een archeologische begeleiding*. (ADC Rapport 1467) Amersfoort 2009a, 31-34.

Ostkamp, S., 'Catalogus: Het aardewerk uit de opgraving van de Venlose Maasboulevard', in: H.M. van der Velde, S. Ostkamp, H.A.P. Veldman en S. Wijns (red), *Venlo aan de Maas: van vicus tot stad. Sporen van een Romeinse nederzetting en stadsontwikkeling uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd in het plangebied Maasboulevard*, Amersfoort 2009b (ADC Monografie 7 / ADC rapport 1000).

Ostkamp, S., 'Krekels, kikkers en een lang en voorspoedig leven. De boeddhistisch-taoïstische belevingswereld in de huiskamer van de vroegmoderne Republiek', *Vormen uit vuur. Mededelingenblad Nederlandse vereniging van vrienden van ceramiek en glas*, 212/213 (2011), 2-31.

Ostkamp, S., 'White Delft as part of the range of faïence produced in the Dutch Republic of the seventeenth and eighteenth century', in: M.S. van Aken-Fehmers, F. Burghout, N.L. Jaspers, S.M.R. Lambooy,

- L. Megens, S. Ostkamp, G. Verhaar, *Delfts wit. Het is niet alles blauw dat in Delft blinkt / White Delft. Not just blue*, Den Haag/ Zwolle 2013, 77-124.
- Ostkamp, S., 'The Dutch 17th-century porcelain trade from an archaeological perspective', in: J. van Campen en T. Eliëns (red), *Chinese and Japanese porcelain from the Dutch Golden Age*. Zwolle / Amsterdam 2014, 53-85.
- Ostkamp, S., 'Beerput in 't Catgen: keramiek', in: J. Gawronski en R. Jayasena, *Ons' Lieve Heer op Solder. Archeologisch onderzoek Oudezijds Voorburgwal 38-40, Amsterdam (2013-2014)*. (MenA AAR 100) Amsterdam 2017, 36-89.
- Ostkamp, S., P. Bitter, R. Roedema en R. van Wilgen, *Afval van gorters, brouwers en een hospitaal. Archeologisch onderzoek aan het Wortelsteegplein*. Alkmaar 1998.
- Ostkamp, S. en N. Jaspers, 'Bijlage 3: Catalogus: aardewerk uit een slootkant in Zaandam (Rustenburg-de Vaart)', in: W.B. Waldus en S. Ostkamp, *Zaandam Rustenburg / De Vaart. Een Archeologische Opgraving*. Amersfoort 2008 (ADC rapport 1004), 40-57.
- Ostkamp, S., en J.F.P. Kottman, 'Bijlage 5.1 Catalogus met aardewerk en glasvondsten', in: J. Dijkstra, S. Ostkamp en G. Williams (red), *Archeologisch onderzoek op het terrein van de voormalige Berghuiskazerne te Middelburg*. (ADC rapport 595) Amersfoort 2006, 271-378.
- Ostkamp, S. m.m.v. J.F.P. Kottman, 'Bijlage 2 Catalogus. Aardewerk en glas uit de opgraving Vlissingen Spuistraat', in: P.C. de Boer, J. Vanden Borre en D.A. Gerrets (red), *Zevenhonderd jaar wonen, werken en begraven langs de Achterhaven. Een Archeologische Opgraving aan de Spuistraat in Vlissingen*. (ADC Rapport 1278) Amersfoort 2010, 283-320.
- Ostkamp, S., R. Roedema, R. van Wilgen, *Gebruikt en gebroken. Vijf eeuwen bewoning op drie locaties in het oostelijk stadsdeel*. (RAMA 10) Alkmaar 2001.
- Ostkamp, S. en I. Unger, 'De 'sprekende monnik' uit Culemborg. Een reformatorische beker van Floris van Pallandt', *Vormen uit Vuur* 198 (2007/2-3), 26-41.
- Overvoorde, J.C., 'Gebouwen der Oost-Indische Compagnie in Amsterdam', *Oudheidkundig jaarboek* 3de serie nr 8 (1928).
- Parker, H., 'A Medieval Wharf in Thoresby College Courtyard, King's Lynn', *Medieval Archaeology* 9 (1965), 94-104.
- Peters, S.A.L., *Tafelwaar en kookgerei uit de gouden eeuw. Keramiek uit een Amsterdamse beerput 1633-1675* (ongepubliceerde materiaalscriptie AAC-UvA) Amsterdam 2003.
- Peters, S., *Haarlem, Wilsonsplein. De opkomst en ondergang van een 17e-eeuwse inbreidingswijk*. 's-Hertogenbosch 2015 (BAAC rapport A-11.0245).
- Poldermans, M., 'Haarlem, pottenbakkers in de stad', in: H. Sarfatij (red), *Verborgene steden. Stadsarcheologie in Nederland*. Amsterdam 1990, 128-133.
- Pons, L.J. en M.F. van Oosten, *De bodem van Noordholland. Toelichting bij blad 5 van de bodemkaart van Nederland, schaal 1:200.000*. Stichting voor Bodemkartering STIBOKA, Wageningen 1974
- Pontanus, I.I., *Rerum et Urbis: Amstelodamensium Historia*. Amsterdam 1611.
- Pontanus, I.I., *Historische beschrijvinghe der seer wijt beroemde coop-stadt Amsterdam*. Amsterdam 1614
- Poulin, M. 'Notes on the quantification of post-medieval pottery in the Low Countries', *Post-Medieval Archaeology* 47/1 (2013), 106-118.
- Prins, P., 'De ontmanteling van Amsterdam', *Jaarboek Amstelodamum* 85 (1993), 91-132.
- Projectbureau IJburg, *Ontwerp voor IJburg. Nota van uitgangspunten*. Amsterdam 1996.
- Rebel, B. en G. Vermeer, 'Amsterdam en haar problematische verhouding met het Centraal Station', *Jaarboek Amstelodamum* 100 (2008), 11-45.
- Reenen, P. van, en V. Jensen, 'Deense jydepotten', in: H. Blok, W. Krook, P. van Reenen en R. Wiggers (red), *Diemen in het land van Amstel*. Amsterdam 2009, 310-336.
- Regteren Altena, H.H. van, 'Opgravingen aan het Damrak te Amsterdam', *Jaarverslagen Koninklijk Oudheidkundig Genootschap* 1963-64/1964-65, 51-84.

- Regteren Altena, H.H. van, 'De opgravingen in het hoge koor van de Oude Kerk', *Jaarboek Amstelodamum* 75 (1964), 11-30.
- Regteren Altena, H.H. van, 'Opgravingen aan de Oude Zijde (1954-1962)', in: H.H. van Regteren Altena (red.), *Stadskernonderzoek in Amsterdam (1954-1962)*, Groningen 1966, 11-54.
- Regteren Altena, H.H. van, en H. Sarfatij, 'A Late-Medieval site at Diemen, Prov. North Holland', *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 19 (1969), 215-232.
- Regteren Altena, H.H. van, 'De opgravingen in de Sint Olofs- of Oudezijdskapel', in: H.H. van Regteren Altena (red.), *Vondsten onder de Sint Olofskapel. Stadskernonderzoek in Amsterdam*. Amsterdam 1972, 1-8.
- Regteren Altena, H.H. van, *Amsterdam in de put. Opgravingen rond het Damrak*. Tentoonstellingscatalogus Amsterdams Historisch Museum, Amsterdam 1976.
- Regteren Altena, H.H. van, en H.J. Zantkuyl, 'A Medieval House Site in Amsterdam', *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 19 (1969), 233-266.
- Rentenaar, R., 'Rokin, Bantam en Pampus', *Ons Amsterdam* 38-10 (1986), 247-250.
- Roever, M. de, 'Een bruggehoofd?', in: M. de Roever (red), *Het 'Kasteel van Amstel'. Burcht of bruggehoofd?* Amsterdam 1995, 131-142.
- Roon, D. de, en G. van Tussenbroek, 'De Munttoren te Amsterdam. Bewogen geschiedenis van een stedenbouwkundige wees', *Maandblad Amstelodamum* 95 (2008) 6, 3-25.
- Rooy, P. de, 'Oorlog en revolutie 1914-1925', in: P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Tweestrijd om de hoofdstad, 1900-2000*. Amsterdam 2007, 73-125.
- Rooy, P. de, 'De geest van omverwerping 1851-1876', in: R. Aerts en P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam 1813-1900. Hoofdstad in aanbouw*. Amsterdam 2006, 341-356.
- Rooy, P. de, 'In het voetspoor van de radicalen 1889-1902', in: R. Aerts en P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam 1813-1900. Hoofdstad in aanbouw*. Amsterdam 2006, 519-573.
- Rooijen, C.A.M. van, en H.L. Wynia, 'Utrecht. Zuidelijke binnenstad', in D.H. Kok, S.G. van Dockum en F. Vogelzang (red.), *Archeologische Kroniek Provincie Utrecht 1994-1995*. Utrecht 1998.
- Rossem, V. van, 'Het Algemeen Uitbreidingsplan', in: P. de Rooy (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Tweestrijd om de hoofdstad, 1900-2000*. Amsterdam 2007, 174-190.
- Rossem, V. van en M. Steenhuis, 'Slotermeer. De belofte uit het Algemeen Uitbreidingsplan', in: M. Steenhuis (red), *De nieuwe grachtengordel. De realisatie van het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam*. Bussum 2017, 172-199.
- Rutte, R. en B. Vannieuwenhuyze, 'Stadswording in de Lage Landen van de tiende tot de vijftiende eeuw. Een overzicht aan de hand van vijfhonderd jaar ruimtelijke inrichting', *Bulletin KNOB* 113-3 (2014), 113-131.
- Rutte, R. en B. Vannieuwenhuyze, *Stedenatlas Jacob van Deventer. 226 Stadsplattegronden uit 1545-1575 – Schakels tussen verleden en heden*. Bussum 2018.
- Sarfatij, H., 'Van Polder tot polis in de archeologie van de Hollandse stad', *Jaarboek Amstelodamum* 87 (1995), 9-29.
- Sarfatij, H., *Archeologie van een deltastad. Opgravingen in de binnenstad van Dordrecht*. Utrecht 2007.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Eerste deel*. Amsterdam 1855.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Tweede deel*. Amsterdam 1856.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Derde deel*. Amsterdam 1859.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Vierde deel*. Amsterdam 1861.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Vijfde deel*. Amsterdam 1863.
- Scheltema, P., *Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Zesde deel*. Amsterdam 1872.
- Scheltema, P., *De oudste regten van Amsterdam*. Amsterdam 1875.
- Schilder, M.(red.), *Amsterdamse kloosters in de Middeleeuwen*. Amsterdam 1997.
- Schilt, J., 'Grote ensembles, grote namen', in M. Steenhuis (red), *De nieuwe grachtengordel. De realisatie van het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam*. Bussum 2017, 202-227.

Scholten, F.T., *'Dutch Majolica & Delftware. The Edwin van Drecht Collection'*, Amsterdam 1993.

Schrickx, C.P., *Het buitenklooster Bethlehem aan de Bangert in Blokker. Archeologisch onderzoek naar het laatmiddeleeuwse klooster Bethlehem (1475-1573) in het buitengebied van Hoorn. Deel 3 Het vondstmateriaal.* (Hoornse Archeologische Rapporten 7) Hoorn 2008.

Schrickx, C.P. en D.M. Duijn, *Zeelieden, bedelaars en gevangenen op een eiland in de Zuiderzee. Cultuurhistorie en archeologie van het Oostereiland in Hoorn.* Hoorn 2010 (West-Friese Archeologische Rapporten 20).

Schrickx, C.P., *Een erf tussen Wik en Koningshof. Archeologisch onderzoek op het perceel Gedempt Achterom 45 in Medemblik.* Hoorn 2013 (West-Friese Archeologische Rapporten 53).

Schrickx, C., *Bethlehem in de Bangert. Een historische en archeologische studie naar de ontwikkeling van een vrouwenklooster onder de Orde van het Heilig Kruis in het buitengebied van Hoorn (1475-1572).* Hilversum 2015.

Schrickx, C.P. en D.M. Duijn, *Nouveau Riche aan de Nieuwe Haven. Archeologisch onderzoek naar woon- en pakhuizen en het kantoor van de WIC tussen de Paktuinen en Nieuwe Haven in Enkhuizen.* Hoorn 2016 (West-Friese Archeologische Rapporten 87).

Smit, J., 'Uit de groote schande van den revolutiebouw'. Over de moeizame waardering van laatnegentiende-eeuwse woningarchitectuur', *Bulletin KNOB* (2012-2), 85-100.

Smit, M en J.E. Dilz, 'Ceramik uit een laat 13e-eeuwse vulling van een immuniteitsloot van de Sint Paulusabdij te Utrecht', in T.J.Hoekstra en H.L. Janssen: *Corpus van Middeleeuws aardewerk uit gesloten vondstcomplexen in Nederland en Vlaanderen (CMA)*, Amersfoort / Laarne 1987.

Snieder, F., *Een 13de-eeuwse smidse aan de Nieuwendijk te Amsterdam.* Amsterdam 1985 (doctoraalscriptie IPP-UvA).

Snieder, F., 'Stad en bevolking', in: R. Kemperink en B. Elias (red), *'Bruit van d' Eem'. Geschiedenis van Amersfoort I*, Utrecht 2009, 73-86.

Speet, B., 'Een kleine nederzetting in het veen', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578.* Amsterdam 2004a, 21-61.

Speet, B., 'Verstening, verdichting en vergroting', in: M. Carasso-Kok (red), *Geschiedenis van Amsterdam. Een stad uit het niets, tot 1578.* Amsterdam 2004b, 75-108.

Spijker, K., *Huizen, fundamenteen en natuursteen in de ontwikkeling van de stad Amsterdam. Warmoesstraat 105, een multidisciplinair onderzoek naar een perceel in de Oudekerksbuurt* (doctoraalscriptie AAC UvA), Amsterdam 2003.

Spijker, K., en R. Glaudemans, 'Boven en onder de grond. Houtskelet op slietenfundering aan de Warmoesstraat', *MAGazine* 3, 2 (2003), 2-12.

Steenhuis, M., 'Ideeëngeschiedenis', in M. Steenhuis (red), *De nieuwe grachtengordel. De realisatie van het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam.* Bussum 2017, 77-99.

Steenhuis, M. (red), *De nieuwe grachtengordel. De realisatie van het Algemeen Uitbreidingsplan van Amsterdam.* Bussum 2017.

Stephan, H-G, *Großalmerode. Ein europäisches Zentrum der Herstellung von technischer Keramik. Die Geschichte der keramischen Gewerbe in Großalmerode und Epterode und Entwicklung ihrer Produktion vom 12. bis zum 19. Jahrhundert. Teil 2: Technische Baukeramik, Tonpfeifen, Knicker, Steingut, Porzellan, Aspekte vom Handel, früher chemischer Industrie, Bergbau und Gerwerbe-geschichte*, Großalmerode 1995.

Stephan, H-G, 'Das Pottland: Mittelalterliche und neuzeitliche Töpferei von landesgeschichtlicher Bedeutung und Keramik europäischem in Niedersachsen', in: G. Funke, C. Leiber (red), *Aus dem Pottland in die Welt. Eine historische Töpferregion zwischen Weser und Leine*, Holzminden 2012, 9-72.

Stolk, M., 'Exploring Immigrant Identities. The Link between Portuguese Ceramics and Sephardic Immigrants in 17th Century Amsterdam', *EX NOVO Journal of Archaeology* 3 (2018), 101-120.

Stoffels, S.I.L., *Geotechnisch onderzoek en funderingsadvies betreffende Wiener & Co te Amsterdam, Opdrachtnummer: 6011-0406-000.* Arnhem 2014 (Fugro Geoservices B.V.).

- Taverne, E., *In 't land van belofte: in de nieuwe stad: Ideaal en werkelijkheid in de stadsuitleg van de Republiek 1580-1680*. Maarssen 1978.
- Terhorst, T., *Botijas in Amsterdam. Een 17de-eeuwse aanplanting van Iberische olijfoliekruiden in breed perspectief*, Amsterdam 2012 (MA scriptie Universiteit van Amsterdam).
- Thuijs, F. en M. Pedersen, 'Een kerk te weinig of een kerk te ver? Het Deens conventikel van Christiaan Abel, 1663-1673', *Jaarboek Amstelodamum* 108 (2016), 164-193.
- Tijssen, J., 'De analyse van 17e- en 18e-eeuws aardewerk uit vondstcomplexen van het Waterlooplein te Amsterdam', *Bulletin KNOB* 84-2/3 (1985) 113-119.
- Toebosch, T., *De Nieuwezijds Kolk en de Nieuwendijk in dertiende-eeuws Amsterdam. Een archeologische speurtocht*, Amsterdam 2011.
- Treling, J.R., m.m.v. E. Nijhof en R. Glaudemans, Het archeologisch onderzoek in 1994-1997, in H.L. Jansen en A.A.J. Thelen (red), *Tekens van leven. Opgravingen en vondsten in het Tolbrugkwartier in 's-Hertogenbosch*. Utrecht 2007, 44-101.
- Tussenbroek, G. van, 'De Schreierstoren van binnen en van buiten. Een van de laatste restanten van de Amsterdamse stadsommuring bouwhistorisch onderzocht', *Bulletin KNOB* 106 (2007a), 201-214.
- Tussenbroek, G. van, 'Joost Janszoon Bilhamer (1521-1590). Landmeter en ingenieur; aannemer en beeldhouwer', *Jaarboek Amstelodamum* 99 (2007b), 42-79.
- Tussenbroek, G. van, 'De verdwenen muurtoren Swych Utrecht. Een virtuele reconstructie van de bouwgeschiedenis', in: J.E. Abrahamse, M. Carasso-Kok en E. Schmitz (red.), *De verbeelde wereld. Liber amicorum voor Boudewijn Bakker*, Bussum 2008, 159-166.
- Tussenbroek, G. van, D. de Roon, P. Vlaardingebroek, *Amsterdam – Metselaarstoren. Bouwhistorische ontleding buitenzijde metselwerk*. PAM (Publicatiereeks Amsterdamse Monumenten) ongenummerd, Amsterdam 2009.
- Tussenbroek, G. van, 'De datering van het Houten Huys op het Begijnhof. Nieuwe gegevens over het 'oudste huis' van Amsterdam', *Maandblad Amstelodamum* 97-4 (2010), 150-154.
- Tussenbroek, G. van, 'De middeleeuwse bouwgeschiedenis van de Nieuwe Kerk', in V. van Rossem, G. van Tussenbroek, J. Veerkamp (red), *Amsterdam Monumenten en Archeologie Jaarboek 10*, Amsterdam 2011, 22-37.
- Tussenbroek, G. van, *Historisch hout in Amsterdamse monumenten. Dendrochronologie – houthandel – toepassing*. Amsterdam 2012 (BMA Publicatiereeks Amsterdamse Monumenten 3)
- Tussenbroek, G. van, 'Voor de grote uitleg. Stedelijke transformatie en huisbouw in Amsterdam, 1452-1578', *Stadsgeschiedenis* 1 (2015), 1-23.
- Tussenbroek, G. van, 'Bouwregelgeving en toezicht in de Amsterdamse bouwpraktijk volgens het register van de rooimeesters (1532-1578)', *Jaarboek Amstelodamum* 108 (2016), 138-163.
- van Tussenbroek, G., 'Was wiegt ein Haus? Wechselwirkungen zwischen Untergrund und Hausbau im Amsterdam des späten Mittelalters und der Frühen Neuzeit', in N. Hennig, en M. Schimek (Eds.), *Nah am Wasser, auf schwankendem Grund: der Bauplatz und sein Haus: 27. Jahrestagung des Arbeitskreises für Ländliche Hausforschung in Nordwestdeutschland und der Interessengemeinschaft Bauernhaus e.V. vom Freitag, 13. bis Sonntag, 15. März 2015 in Aurich/Ostfriesland* (Kataloge und Schriften des Museumsdorfs Cloppenburg; Vol. 32). Aurich 2016, 209-228.
- Tussenbroek, G. van, 'Functie en indeling van het Amsterdamse woonhuis aan de hand van een aantal zestiende-eeuwse boedelinventarissen', *Bulletin KNOB* 115 (2016-3), 113-131.
- Tussenbroek, G. van, 'The great rebuilding of Amsterdam (1521-1578)', *Urban History* (2018), 1-24.
- Tussenbroek, G. van, 'Geografie van arm en rijk. Het kohier van de tiende penning van Amsterdam (1562) in GIS', *Tijdschrift voor Historische Geografie* 3-4 (2018), 242-255.
- Vanoverbeke, R.W., A. Griffioen en D. van Smeerdijk, *Archeologische opgraving "Boerderij Landzigt" aan de Ouddiemerlaan te Diemen*, Zaandijk 2011 (Hollandia reeks 364).

- Veerkamp, J.A.G., *Mammoeten in Amsterdam. Een inventarisatie van archeologische aandachtspunten bij de aanleg van de Noord/Zuid Metrolijn, trajectdeel Stationsplein – Damrak*. (Afdeling Archeologie/dienst Amsterdam Beheer) Amsterdam 1997.
- Veerkamp, J.A.G., *Mammoeten in Amsterdam. Inventarisatie van archeologische aandachtspunten bij de aanleg van de Noord/Zuid Metrolijn, tracédelen Noord, Binnenstad en Zuid*. (Afdeling Archeologie/dienst Amsterdam Beheer) Amsterdam 1998.
- Veerkamp, J.A.G., *Afrikahaven, een mammoet in Amsterdam. Archeologische Begeleiding ontgraving Afrikahaven* (Afdeling Archeologie ARSA 01-02) Amsterdam 2001.
- Veerkamp, J.A.G., 'Van slike ende ander vulnisse. Een herwaardering van waardeloos materiaal' in: J. Gawronski, F. Schmidt en M. Th van Thoor (red.) *Monumenten & Archeologie 1*. Amsterdam 2002, 137-143.
- Veerkamp, J. 'De rafelranden van Marken', in V. van Rossem, G. van Tussenbroek, J. Veerkamp (red), *Amsterdam Monumenten & Archeologie Jaarboek 8*, Amsterdam 2009, 90-103.
- Venne, A. van de, *Poken en stoken, brouwen en koken. Archeologie en geschiedenis van 100 ambachtelijke ovens*, AWN-reeks 4, Wijk bij Duurstede 2008.
- Venne, D. van de, en F. Snieder, '1 Ceramiek', in M. Krauwer en F. Snieder (red), *Nering en vermaak. De opgraving van een veertiende-eeuwse markt in Amersfoort*. Utrecht 1994, 61-92.
- Verhoeven, A.A.A., *Middeleeuws gebruiks aardewerk in Nederland (8ste-13de eeuw)* (Amsterdam Archaeological Studies 3). Amsterdam 1998.
- Verhoeven, A., 'De verspreiding van aardewerk uit Paffrath', in: H. Clevis (red), *Assembled Articles 4. Symposium on Medieval and Post-Medieval Ceramics*. Zwolle 16 and 17 September 2010. Zwolle 2011, 115-168.
- Verkerk, C.L., 'Opkomst en ondergang van de heren van Amstel. Het bestuurlijke centrum van het land van Amstel in het licht van de vondst van een versterking aan de Amstelmonding', *Jaarboek Amstelodamum* 86 (1994), 19-48.
- Verkerk, C., 'De Windmolenzijde. Een bijdrage tot de ontwikkelingsgeschiedenis van Amsterdams noordwestelijke stadsgebied in de dertiende en veertiende eeuw', *Jaarboek Amstelodamum* 90 (1998), 12-38.
- Verkerk, C.L., 'De oudste stadspoorten van Amsterdam', in: P.J. Woltering, W.J.H. Verwers, G.H. Scheepstra (red), *Middeleeuwse toestanden. Archeologie, geschiedenis en monumentenzorg. Aangeboden aan Herbert Sarfatij bij zijn 65e verjaardag*. Amersfoort 2002, 281-303.
- Verkerk, K., 'Amsterdam 1275', *Jaarboek Amstelodamum* 109 (2017), 150-176.
- Vlierman, K., '...Van Zintelen, van Zintelroden ende Mossen...' *Een breekmethode als hulpmiddel bij het dateren van scheepswrakken uit de Hanzetijd. Scheepsarcheologie I*, Lelystad 1996 (Flevobericht 386).
- Vlierman, K., *Ceramiek uit het Behouden Huys op Nova Zembla (1596)*. 's-Hertogenbosch 2005 (Corpus Middeleeuws Aardewerk 17).
- Vlierman, K., 'An overview of the dated stoneware (groups) from ships in the Netherlands (Zuiderzee region) and Novaya Zemlya (1200-1600)', in: K. De Groote, D. Tys, M. Pieters (red), *Exchanging Medieval Material Culture. Studies on archaeology and history presented to Frans Verhaegh*. Brussel 2010, 189-204.
- Vliet, J. van der, 'Tussen wal en schip. De Amsterdamse Lastage in de zestiende eeuw', *Tijdschrift voor Zeegeschiedenis* 25 (2006), 23-32.
- Volker, L.G., *Baggermaterieel. Constructie en gebruik*. Amsterdam 1947.
- Waalewijn, A. (red), *Drie eeuwen Normaal Amsterdams Peil* (Rijkswaterstaat-serie, nr. 48, Hoofddirectie van de Waterstaat). 's-Gravenhage 1987..
- Waals, J.D. van der, en H.H. van Regteren Altena, 'De stratigrafie van Amsterdam aan de Warmoesstraat', in W. Glasbergen en W. Groenman-van Waateringe (red), *In het voetspoor van A.E. van Giffen*, Groningen 1961, 146-149.

- Waals, J.D. van der, en H.H. van Regteren Altena, 'Een onderzoek in de 'heuvel' van de N.H. Kerk te Ouderkerk aan de Amstel (N.H.)', in W. Glasbergen en W. Groenman-van Waateringe (red), *In het voetspoor van A.E. van Giffen*'. Groningen 1961, 129-136.
- Wagenaar, J., *Amsterdam in zyne opkomst, aanwas, geschiedenissen, voorregten, koophandel. Gebouwen, kerkenstaat, scholen, schutterye, gilden en regeeringe, beschreven door Jan Wagenaar, historieschryver der stad. Tweede Stuk*'. Amsterdam 1765.
- Wagenaar, M., *De Bellamy Atlas. De transformatie van een Amsterdamse voorstad*. Bussum 2012
- Wageningen, R. van, *Ceramikimporten in Amsterdam. Een mineralogisch herkomstonderzoek*. Amsterdam 1988 (dissertatie UvA).
- Wieland Los, B.J., 'Milieubepalingen van de jongste Amstelafzettingen en van de ophogingslagen in de Nes', in: H.H. van Regteren Altena (red.), *Stadskernonderzoek in Amsterdam (1954-1962)*, Groningen 1966, 95-109.
- Wieringen, J.S. van, 'De overgang van het Oudnederlandse naar het Nieuwnederlandse stelsel 1648-1704', in: J. Sneep, H.A. Treu en M. Tydeman (red), *Vesting. Vier eeuwen vestingbouw in Nederland*. 's-Gravenhage / Zutphen 1982, 37-51.
- Witte, H. de, 'De Dienst Archeologie te Brugge en het onderzoek 1977-1981', in V. Vermeersch (red), *Jaarboek 1982 Stad Brugge Stedelijke Musea*. Brugge 1983, 141-168.
- Wognum, Opgraven in de Duvelshoek. *Het archeologisch onderzoek aan Vijzelstraat 7 tot en met 17 en Pieterssteeg 3 tot en met 7*. Amsterdam z.j. (doctoraalscriptie UvA).
- Woud, A. van der, *Koninkrijk vol sloppen. Achterbuurten en vuil in de negentiende eeuw*. Amsterdam 2010
- Wouters, J., R. Mom, K. Hogenes, J. Teeuw, B. Molenkamp, P. van Grieken, *Toetsing Primaire Waterkering Amsterdam. Toetsing op veiligheid 2006-2011. Dijkkringgebied 14*. Amsterdam 2010 (Waternet rapport).
- IJsselstijn, M. en R. Rutte, 'Meer dan honderdtwintig steden en ruim veertig mislukkingen. Vijfhonderd jaar stadswording in Nederland (elfde-vijftiende eeuw), *Jaarboek Amstelodamum* 109 (2017), 10-53.
- Zantkuyl, H.J., 'Het onderzoek in de bouwput van Krasnapolsky (1959)', in: H.H. van Regteren Altena (red.), *Stadskernonderzoek in Amsterdam (1954-1962)*, Groningen 1966, 21-28.
- Zijl, A. van der, *Gerard Heineken. De man, de stad en het bier*. Amsterdam 2014.

11.3 Verantwoording

De belangrijkste bron van deze studie is de archeologische dataset die sinds 1954 is opgebouwd door achtereenvolgens de UvA (1954-1972) en MenA (sinds 1972). Voor de periode 1954-2003 is het primaire-bronnenmateriaal uit het MenA archief ontsloten, voor de periode vanaf 2003 diende als uitgangspunt het gemeentelijke onderzoek zoals gerapporteerd in de reeks Amsterdamse Archeologische Rapporten van MenA, waarvan de promovendus in veel gevallen co-auteur was. In deze publicaties ontwikkelde de promovendus een systematiek en methodiek voor de analyse van aardewerkvondsten uit Amsterdamse ophogingscontexten. Deze stonden uiteindelijk aan de basis van hetgeen in de voorliggende studie verder is onderzocht. Overlap komt voor bij de aardewerkanalyse in de hoofdstukken 1.4.5, 1.4.7, 5.7.2, 6.5.3 en 8.7, waarin is voortgebouwd op de bijdragen van de promovendus in de AAR-rapporten 58, 59, 89, 90 en 99 (Gawronski en Jayasena 2011a en b, Gawronski en Jayasena 2016, Gawronski, Jayasena en Terhorst 2016 en Gawronski, Jayasena en Terhorst 2017). De bijdrage van Gawronski als co-auteur had betrekking op de inhoudelijke kwaliteit voor veldwerk en onderzoek en de eindredactie van de rapportages, die van Terhorst een deel van uitwerking van de veldwerkgegevens en die van de promovendus op de ophogingen en analyse van vondstcomplexen. Overlap komt verder voor met een artikel van de promovendus in het Jaarboek Amstelodamum 2017 (Jayasena 2017) en in een artikel met co-auteurs in het Maandblad Amstelodamum uit 2016 (Gawronski, Jayasena en IJzerman 2016). In het laatste geval was het aandeel van Gawronski als boven, behandelde IJzerman het gebruik van GIS en gaf de bijdrage van de promovendus een eerste inzicht in wat verder is uitgewerkt in hoofdstuk 5.6.2. Tekstuele overlap betreft in alle gevallen passages uit de bijdragen van de promovendus aan de genoemde publicaties.